

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Tirulap

Megjelenik minden nap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontali törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

TOLLHEGGYEL

RENÉ BAZIN va amelyik művében egy parasztról ír, azt megfigyelt, amint naponta kiment földjére, lehajolt és hallgatta, miként nő a buza...

EBBEN AZ ŐSI MOZDULATBAN, — az életcsirák figyelésében, — benne van mindaz, ami az embert munkájához, földjéhez, természeti adottságaihoz és életigényeihez köti. Egész lélekkel, minden pillanatban az életcsirák legapróbb megnyilatkozásait figyelni és számonvenni; ez a magyar sajgó, a magyar írás feladata. Egész lélekkel, minden pillanatban népközösségi érdekeink ügyét szolgálni; természetadat jog, — természet parancsolta kötelesség.

A JOG ÉS KÖTELESSÉG alapján, az elmúlt esztendő határvonára a beköszöntött új év küszöbén a sajtó útján törtető népevelés néhány időszerű kérdésre mutatunk rá. Tudjuk, hogy a testvéri segítségnyújtás annyi más vonatkozására éppen eléggé igénybe veszi népközösségi tagozataink munkáját és fáradságát, ez az odaadó és példamutató alázatosság szellem azonban csak akkor érvényesülhet maradéktalanul, ha szellemi sikra is kiterjed, szellemi erőforásokat is megnyit, hozzáférhetővé tesz minden népközösségi tag számára.

NÉPNEVELÉSÜNK A BETŰ ALTAL elsősorban a napi-sajtó hívatása. Van népközösségi lapunk, tehát magatérítendő lenne, hogy munkatársai sorában mindazok ott találják, akik szellemi felkészültségük és társadalmi munkakörülményeik alapján egyaránt hívatottak a népnevelés munkájában való részvételre. Örömmel állapítjuk meg, hogy ezt a feladatot a felelősök úgy a városi mint a vidéki tagozatokban szívvel-lélekkel vállalják. Előzetes véleményünk a tekintetben azonban arról a jelenségről, ha azt mondhatjuk, hogy általános, vagy hogy kellőképp szervezett. Sok még a tennivaló. Egy-két cikket megírni és beküldeni a laphoz — ez még nem népnevelés. A munkatárs a szó szoros értelmében tény, az, aki ír a lapban. De mennyivel inkább munkatárs az, aki nemcsak ír, de cselekszik: elveit a gyakorlatban érvényesíti, gondoskodik arról, hogy az anyanyelvi kultúrát sugárzó betű eljusson mindazokhoz, akiknél szellemi táplálékul szolgálhat.

MENYARTÁRUNKON KIVÜL az utóbbi időkben alig kerül új könyv az olvasókörözés kezébe. Egy-két magánkezdeményezéstől eltekintve, egy-két helyi jellegű, díszesrecskés kiadvánnyal megért és kiadott műs egyházi egészen értéktelen, zagyva, könyvalakban napvilágot látó eszmefuttatás — "ne mindaz, amit szellemi életünk terhelhetett volna? Aligha. Pedig tény, hogy általános érdeklődésre igényt tartó szépirodalmi mű, ittélő magyar író tollából, az elmúlt évben nem jelent meg. Hány szülő ajkáról hallhattuk a megjegyzést a rácsenykor: "valamit szép, értékes olvasmányt szeretnék a fiam, a leányom kezébe adni, de nem találak..."

ELŐDÁZHAJÁTLAN népevelő munka várát magára a könyvtérvezetés terén. Népközösségi szervezetünk egyik nagy feladata az arra érdemes írók támogatása és könyveik közzétételé. Gyakorlati megoldás gyanánt öncentertelenül is a központi könyvtárak megvalósítása kínálkozik.

OLCSÓ FÜZETKEKBEN, — "népnevelő ponyva"-kiadásban — közeledésajánl a kifogástalan, irodalmi értékű, öntudatos írásokat: ez is célravezető kezdeményezés. A franciák például potom pénzben árulják legkifinomultabb írók folytatásokban megjelenő műveit. Azokat a műveket, melyek könyvalakban csak a társadalom tehetősebb rétegei számára lennének hozzáférhetőek.

NÉPKÖNYVTÁRAINK száma némileg gyarapodott. Ezen a téren is sok még a tennivaló. Azt pedig sohase tévesztjük szem elől, hogy minden könyv, melyet népkönyvtárunknak ajánlunk, olyan, mint a falat kenyér, melyet a reászorulóknak nyújtunk. A betű a lélek ke-

nyere. A dohos, penészes kenyér élvezhetetlen, ép ily élvezhetetlenek azok a könyvek, melyeket csak azért ad valaki népkönyvtárba, mert különben — kidobná, vagy eltűznél. Jó könyvet adjunk, mert a könyv ol-

tarra helyezett áldozat s ugyan ki vállalná közülük Kain szerepét?... A selejtes, irodalmi hiványság magánkönyvtárakba sem való, hát még népkönyvtárba! (—r)

Német bombák felgyújtottak öt nagy szovjet hajót

A japán csapatok Kuala Lumpur előtt állanak — Ausztráliában telőpontra hágoit az izgalom — Német buvarnaszadok eredményes tevékenysége az Atlanti-óceánon

A német véderő f. parancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő harcéri jelentést adta ki:

A keleti front központi szakaszán ismét számos ellenséges támadást és előretörést vertek vissza a német csapatok. A front többi szakaszán csak helyi hadműveletek voltak.

A német légi erő erős harci és vadászpilótákkal a Feodosia körzetében támadást intéztek ellenséges állások és hajók ellen. Öt nagy hajó bombatalálat következtében kigyulladt. Két torpedóromboló és egy nagy kereskedelmi hajó súlyosan megrongálódott.

A Nagybritánia elleni fegyveres felderítés során német harci repülőgépek nappal támadást intéztek a Farer- és Shetland-szigeteken levő kikötő és rádióberendezések, valamint Anglia keleti partvidékén

ipari üzemek ellen.

Német tengeralattjárók az Atlanti-óceánon és az északi jegestengeren, valamint a Földközi-tengeren négy hajót, köztük egy tankhajót, süllyesztettek el összesen 20.000 tonna ürtartalommal. Két másik hajót torpedótalálattal megrongáltak.

Eszakafrikában nem voltak nagyobb hadműveletek. A német légi erő kötelékei Bengházina brit repülőtereket, parti berendezéseket és léghátrító tüzeres állásokat lombáztak, ezenkívül a parti utat is bombákkal árasztották el. Légi harcokban öt ellenséges repülőgépet lelőttek.

Málta szigetén eredményesen folytatták a brit repülőterek elleni támadásokat. Egyes brit repülőgépek megkísérelték a német keleti partvidék elleni támadást, de a kísérletek megúsultak. Néhány polgári személy megsebesült.

„Ágyutöltelék a lav nia”

Rómából jelenti a Rador: A „Popolo d'Italia” című olasz lapnak a keleti hadszíntérre küldött tudósítója a szentpétervári harcokról írva megjegyzi, hogy

a szovjet támadások nem egyebek az „ágyutöltelék lavínájánál”.

A több hullámban haladó szovjet katonák addig nyo-

mulnak előre, amíg nem találják ellenállásra. Amint ez megtörténik, a támadás lendülete azonnal megtörik. A jelenlegi védelmi harcokban — fejezi be cikket az olasz újságíró — a német katonák számára nem jut egyéb feladat, mint megsemmisíteni az „emberfalat”.

A Délafrikai Unió lakossága ellenzi az expedíós csapatok küldését

Rómából jelenti a Rador: A délafrikai csapatoknak a libiai harcokban elszenvedett súlyos veszteségeit megerősíti Smuts tábornok délafrikai miniszterelnöknek a beszéde. Beszédében rámutatott a miniszterelnök arra, hogy szükségessé vált a harcokban megriktult sorok pótlása.

Smuts miniszterelnök a fenti kijelentést a Délafrikai Unió népéhez intézett felhívásban használta,

amely alkalommal újabb sorozást jelentett be.

Az újabb sorozás híré a közvélemény nem fogadta lelkesedéssel, miután maga előtt áll Ausztrália sorsa, amely most fegyvertelenül és elhagyatva áll a veszéllyel szemben.

A közvélemény elégedetlensége több gyárban kikiáltott munkabeszüntetésben is megnyilvánul. (Rador).

Megkezdődött az offenzíva a manillai öböl birtokáért

Tokióból jelenti a Rador: Manillából érkezett hírek szerint a japán csapatok folytatják a városba való benyomulásukat. A japán csapatok egyrésze kézen áll, hogy a manillai öböl felé induljon, ahol folyamatosan van a legyőzött ellenség bekerítése. Az amerikai csapatok Manillából való kivonulásuk előtt felgyújtották a város központjában levő raktárakat és kasszárnyákat.

A Maláji-félszigeten előrenyomuló japán erők vasárnap

elérték Kuala Lumpur városához, amely stratégiai szempontból igen jelentős és Szingapúr védelmének egyik kulcspontja.

Ipohtól dé're az angolok folytatják visszavonulásukat

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A londoni rádió egy közleményt ismertetett, mely szerint a japánok által elfoglalt Ipoht városától délre fekvő maláji területeken a brit csapatok továbbra is folytatják a visszavonulást. Az előretörő japán csapatok nyomon követik a brit egységeket. A harcok színhelye egyre közelebb esik már Kuala Lumpur vá-

rosához, — fejeződik be a brit közlemény. (Rador).

JAPÁN TÁMADÁS EGY HAVAI-SZIGETI KIKÖTŐ ELLEN

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: Japán hadihajók megtámadták a Havai-szigetek egyik kikötőjét és súlyosan megrongáltak egy amerikai csatahajót.

Uj korszak a bánsági kereskedelmi kamara életében

A mezőgazdaság mellett a kereskedelem és ipar képezik minden állam gazdasági életének alapját. Ha ezek a termelési ágak egészségesek, akkor egészséges az ország gazdasági élete is. Ugy a mezőgazdaságot, mint a kereskedelmet és ipart különböző intézmények támogatják és irányítják. A kereskedelem és ipar irányítása, ellenőrzése és egyben bajainak orvoslása is a kereskedelmi és iparkamarák hatáskörébe tartozik. Hogy a kamarák megfelelőhessenek hivatásuknak, ennek első feltétele az, hogy

pontos kimutatással rendelkezzenek a körzetükben működő cégekről,

mert csak így áll módjukban a vállalatokkal a közösen érintkezést fenntartani és az esetleges szükségletekről tudomást szerezni. Ebben a vonatkozásban eddig bizonyos hiányosságok mutatkoztak a bánsági kereskedelmi és iparkamara működésében és ezeket a hiányosságokat akarja megszüntetni Fratila Ion vezértitkár. Ezért hétezer kérdőívet küldött szét a timisoarai (temesvári) kereskedelmi kamara területén működő, illetve itt bejegyzett összes cégekhez. A kérdőívek felöltik mindazon kérdéseket, melyek a vállalatok működésére vonatkoznak.

A visszaérkezett kérdőívekből megállapítható, hogy az esetek javarésztében a cégek pontosan és valamennyi kérdésre feleltek. Jelentős számú kérdőívet azzal a megjegyzéssel hozott vissza a posta, hogy az illető cég elköltözött, eltávozott, megszűnt, nem működik stb., ami azt jelenti, hogy nem fejt ki tevékenységet a bejegyzést helyen. Tekintve, hogy a törvényes előírásoknak megfelelően

a cégeknek kötelességük a céghivataltól beszerezhető kérvényúrlapon a változások bejegyzését kérni,

(akár ugyanabban az utcában egyik utcából a másikba költözik, egyik helyesgből a másikba történő költözés esetén egyéni cégeknél a kereskedelmi kamara, társaságoknál a nemzetgazdasági minisztérium előzetes engedélyével.) Mindazok a cégek, amelyek székhelyüket a céghivataltól tett bejelentés el-

mulasztásával helyezték át, a büntetésen kívül kiteszik magukat annak, hogy

törlik a cégjegyzékből.

Amennyiben megállapítást nyer, hogy bejegyzés nélkül fejtették ki működést, az 1941 február 24-iki rendelet törvény szankcióinak teszik ki magukat. Számos olyan cég is van, amely tulajdonosának vagy egyik bekajának halála következtében beszüntette tényleges működését anélkül, hogy a törlést kérték volna.

A kereskedelmi kamara céghivatala ezután hív fel minden olyan céget, amely nem kapott kérdőívet, hogy legkésőbb január 9-ig vegye át és ezeket kitöltve

január 10-ig juttassa vissza.

A megyébe küldött kérdőívek beküldésének ugyan csak január 10-ig kell megtörténnie. Azok az egyéni és társaságok is kötelesek a kérdőívet kitölteni, amelyek az ország más részében működő cégek fiókjaként fejtenek ki tevékenységet a Timisoara (temesvári) céghivatal körzetében. A bankok más kérdőíveket kaptak, amelyeket későbbi határidőre kell visszajuttatni.

Tekintettel arra a körülményre, hogy a nyersanyag, félkészárúk, vámolások, adór, szállítások stb. szempontjából a vállalatok kérdőíveinek nagy jelentősége van a gazdasági életre, a céghivatal munkájához az összes cégek támogatását kéri. Erre azért is számítanak, mert

ennek alapján állítják majd össze a kamara választói listáját.

A feldolgozott adatok a kamara mellett felállított tájékoztató és gazdasági statisztikai szolgálat alap-elemét képezik.

A munkálatok befejezése után a cégeket szakmák és alecsoportok szerint osztályozzák, a jelenlegi körülményeknek megfelelően az illető cégek vezetőivel megbeszéléseket tartanak, hogy így a kamara állandó és közvetlen kapcsolatot tartson fenn velük.

Az aradi magyarság ujesztendeje

Arad magyarsága ebben az évben is a szokásos kereteket keréte köszöntötte egyházi és világi vezetőit. Uj év napján Arad legnépesebb magyar egyházának, a római katolikusoknak egyházi és világi vezetőit testületileg köszöntötték az egyházközség elöljáróságának tagjai a katolikus egyesületek kiküldöttei, a tanárok és a tanítói testület. Novák R. Mihály minorita rendfőnök Uj év délelőttjén fogadta mindazokat, akik szívesek voltak felkeresték. A rendfőnököt az aradi római katolikus egyházközség elöljárósága, elnök Széll Lajos dr. egyházközségi elnökkel az aradi római katolikus főgimnázium tanári kara Fischer Aladár igazgató vezetésével és a tanítói testület köszöntötte, valamint a különböző katolikus egyesületek kiküldöttei. Ugyanezek köszöntötték Lakatos Ottó dr. aradi plébánost is, előzőleg pedig az egyházközség elöljárósága élén Prohászka László dr.-ral, a tanári kar és a tanítói testület Széll Lajos dr-t üdvözölte lakásán. Köszöntötte Széll Lajos dr-t Nagy Imre, az Országgyűlés hitelszövetkezet igazgatósági tagja is, valamint a barátok és ismerősök igen nagy számban.

Az aradi református egyház vezetőit is nagy számban keresték fel híveik jókívánásaikkal. Az üd-

vozókat Tarnóczy Lajos vezetőlelkész és Kovács Zoltán vallásán fogadták, akik a presbitérium népes küldöttségének szerencsekívánatait megható szavakkal köszönték meg.

Az aradi evangélikus egyházban a délelőtti istentisztelet után zajlott le az újévi köszöntés, amikor Argay György szuperintendens a presbitérium élén köszöntötte Purgly László egyházkerületi felügyelőt, aki egyúttal születésnapját is ünnepelte. Purgly László meghatóan mondott köszönetet az ünneplésért és biztosította egyháza vezetőit további odaadó munkásságáról. Előtte célja — mondotta az egyházkerületi felügyelő —, hogy egyházáért és népéért dolgozzék. Ezután Palágyi Jenő dr. egyházkerületi másodfelügyelő Argay György püspököt üdvözölte, akit három hónapos aradi tartózkodása alatt megszerették a gyülekezet hívei, szívükbe fogadták és nagy érdeklődéssel kísérik a szuperintendens által megkezdett munkát. Palágyi Jenő dr. felügyelő töltéselölése szerint a hívek ebben az esztendőben is teljes odaadással fogják követni püspöküket. Argay György mélyen átértett szavakkal mondott köszönetet a szép üdvözlő beszédért, hangoztatva, hogy öröm-

mel látja, a gyülekezet mellette van; áldásos munkát csak úgy lehet végezni, ha az egyházi vezető és hívei szorosban egymás mellett állnak. Három hónapos aradi működése alatt — mondotta Argay György püspök — meggyőződött arról, hogy az aradi egyházközségben sok nagy érték található. Feltűnt a buzgó templomlátogatás, amely minden alkalommal megnyilvánul, a nagy áldozatkészség, amelyről az aradi egyházközség azáltal tett tanubizonyságot, hogy száz-tízezer lelt meghaladó önkéntes adománnyal áldozott a különféle egyházi célokra, főleg a szegények támogatására. Ilyen munkával nemcsak megtartható az eddigi helyzet, hanem az egyház tovább is építhető. Végül kérte a püspök a presbitériumot, hogy ezt a szellemet őrizze meg továbbra is, összetartás és béke legyen a gyülekezetben, mindenki ott végezze kötelességét, ahova az Isten rendelte, mert akkor ez az év is Isten kegyelmének áldott esztendeje lesz.

Palágyi Jenő drt, a Romániai Magyar Népközség aradi tagozatának elnökét a népközség vezetősége kereste fel újévi szerencsekívánataival. Zircher József főtitkár üdvözölte a népközség vezetősége nevében az elnököt, akinek beszámolt az elmúlt év munkásságáról is és a tagok szeretetéről és ragaszkodásáról biztosította Palágyi Jenő drt. Az elnök néhány kérésrel szóval megköszönte munkatársai jókívánásait és ragaszkodásuk kifejezését. Szilveszter estéjén az aradi népközség kerületeinek vezetői köszöntötték az elnököt a népközség irodájában.

Négyszázezer lei értékű börtört lopott egy rovott mul u egyén

A timisoarai (temesvári) rendőrség nagyszabású betörés nyomára jutott és a nyomozás során a betört elfogta. A rendőrségnek tudomására jutott, hogy a józsefvárosi Budai Deleanu-utcában levő Schul-féle vendéglőben különböző nagyértékű transzmissziós szijjak és más bőraru található, amely tárgyak betörésből származnak. Marcoşan Eremie, a bünygyi osztály rendőrtisztje és Costescu Avram detektiv megjelentek a helyszínen és

a házkutatás során egész raktárt találtak bőrökből, szijjakkból, talpból és gypjából. A talált tárgyak értéke megközelíti a kétszáz ezer leit.

Megállapították, hogy ezeket egy Polojan Chiriac nevű harminckét éves erzsébetvárosi egyén hozta a korcsmárosnak. Dumitrescu Ioan, a bünygyi osztály új vezetője nyomban megtette további intézkedéseit. A rendőrtiszt a detektivvel együtt megjelent Polojan Chiriac erzsébetvárosi Brancoveanu-utca 28. szám alatt lakásán és ott sikerült őt el is fogni. Ismert betört került így a rendőrség kezébe, akinél egyébként még mintegy kétszáz ezer lei értékű különböző árut találtak.

Bevallotta, hogy a nála talált tárgyakat az ősz folyamán elküvetett betörésekkel szerezte.

Betört a józsefvárosi Homespun gyárba, azután a Mercur cégnél és még egy helyen követett el betörést. A nyomozás folyik, keresik esetleges bűntársait és eddig is számos orgazdát állítottak elő.

Fiatall mozisztár aki megelégette a dicsőséget

Mozisztárok, különösen ha nők, életre-halálra ragaszkodnak a festett világhoz. Hogy másokat ne is enlitsünk, egy Pola Negri, a néma mozi híres veteránja is újból visszatért régi foglalkozásához. A szépséges és ifjú Annabella azonban, akit jól ismerünk a vásznonról, már nem kér többet a dicsőségből. Annabella ugyanis nem akar tovább szerepelni. Hogy miért nem óhajt már játszani, azt is megmagyarázta a newyorki legfelső törvényszék előtt. Amióta férjhez mentem — mondotta — beláttam, hogy találatok megfelelőbb szerepet is, mint a színészkedés. Ezentul férjemmel és a családommal foglalkozom és ellátom házam táját. A boldog férj felette meg volt ezzel a válasszal elégedve. Annál kevésbé tetszett azonban ez a kijelentés Thomas Hayes Hunternek, a szépséges művésznő impresszáriójának, aki már több szerepre leszerződöttette a közkedvelt színésznőt. Vég eredményben ő is megtalálta a számadását, mert a legfelső bíróság az elmaradt szereplése fejében száz ezer dollár kártérítést ítelt meg neki.

„URANIA” sláger- filmszínház ARAD. TELEFON: 12-32

Ma premier 11.30, 3, 5, 7.15, 9.15-ór

A német filmgyártás újabb diadala. — Egy film, mely csupa izgalom és humor. Egy háborús fotóriporter izgalmas kalandjai a fegyverek között.

Marianne Hoppe
Hans Söhnker
Fritz Odemar

A viszontlátásig
Franciska

című káprázatos rendezésű slágerfilmbe. Két órai pompás szórakozás!

Legújabb háboru ONC és UFA journalok

A társadalombiztosító törvény módosítása

Tizenötezer leire emelték a kötelező biztosítási határt — Kisiparosok betegsegélyző járuléka — Érvényüket veszítették a régi betegsegélyző bélyegek

A hivatalos lap 1941 december 12-i számában a társadalombiztosító törvény egyes rendelkezéseinek módosításáról intézkedő rendelettervezény kimondja, hogy 1942 január 1-től kezdődően a kötelező biztosítási legfelső határ havi tizenöt ezer leinél végződik.

A törvényrendelethez mellékelt első kimutatás nyolc osztályba sorozza a biztosításra kötelezett személyeket. Az első osztályba tartoznak azok a személyek, akik egyáltalában nem kapnak fizetést, illetve járandóságukat természetben utalják ki. A második osztályba a napi 59 lei heti 359 lei vagy havi 1499 leig terjedő fizetési személyek, a harmadik osztályba a 60—99 lei, 360—599 lei és 1500—2499 lei közötti fizetési személyek, a negyedik osztályba a 100—199 lei, 600—1199 lei és 2500—4999 lei közöttiek, az ötödik osztályba a 200—299 lei, 1200—1799 lei és 5000—7499 lei közöttiek, a hatodik osztályba a 300—399 lei, 1300—2399 lei és 7500—9999 lei közöttiek, a hetedik osztályba a 400—499 lei, 2400—4999 lei és a nyolcadik osztályba 10.000—15.000 lei közötti fizetési egyének tartoznak.

A fenti összegben kívül az ugynevezett „cotizatia unica” és TBC-járuléka címén az egyes osztályokban a következő összegeket kell fizetni a biztosítottak, illetve munkaadóknak:

Az első osztályban a munkaadó heti 14 lei cotizatia unicit fizet, a biztosított semmit, havonta ez az összeg 60 lei, a TBC-járuléka 2 lei, illetve 8 lei. A második osztályban heti 10 lei fizet a munkaadó és ugyanennyit a biztosított, míg havonta ez az összeg 40—40 lei, a TBC-járuléka 1—1 lei, illetve 4—4 lei. A harmadik osztályban 19—19 lei és 80—80 lei, a TBC-járuléka 2—2 lei és 8—8 lei, a negyedik osztályban 36—36 lei, illetve 150—150 lei, TBC-járuléka 3—3 és 13—13 lei, az ötödik osztályban 60—

60 lei, illetve 250—250 lei, TBC-járuléka 4—4 lei és 17—17 lei, a hatodik osztályban 84—84 lei és 350—350 lei, TBC-járuléka 5—5 lei és 21—21 lei a hetedik osztályban 108—108 lei, illetve 450—450 lei, TBC-járuléka 6—6 lei, illetve, 25—25 lei, a nyolcadik osztályban 132—132 lei, illetve 550—550 lei, TBC-járuléka 7—7 lei, illetve 30—30 lei fizet a munkaadó és biztosított.

A régi törvény nyolcvannegyedik szakaszának első bekezdését olyan értelemben módosították, hogy

az önállóan, vagy egy inassal dolgozó kisiparosok a negyedik osztály, a több inassal, vagy egy munkással dolgozó kisiparosok az ötödik osztály, míg a több munkással illetve egy munkással és több inassal dolgozó kisiparosok a hatodik osztály szerinti járulékot fizetik.

Falusi kisiparosok szerint, hogy inassal, vagy munkással dolgoztatnak, a negyedik, illetve ötödik osztályba tartoznak. Természetesen a teljes illetéket ők viselik.

Az 1941 december 12-i rendelettervezény végtül megállapítja az egy napi, négy napi, heti, továbbá az ugyancsak heti családi szerény összegét. Ez a következő: Első osztály 15 lei, 60 lei, 105 lei, 52,50 lei, második osztály 20 lei, 80 lei, 140 lei, 72 lei, harmadik osztály 40 lei, 160 lei, 280 lei, 140 lei, negyedik osztály 75 lei, 300 lei, 525 lei, 262,50 lei, ötödik osztály 125 lei, 500 lei, 875 lei, 437,50 lei, hatodik osztály 175 lei, 700 lei, 1225 lei, 612,50 lei, hetedik osztály 225 lei, 900 lei, 1575 lei, 787,50 lei, nyolcadik osztály 275 lei, 1100 lei, 1925 lei, 962,50 lei.

Itt írjuk meg, hogy a régi betegsegélyző bélyegek 1942 január elsőjén érvényüket veszítették.

Átadták Antonescu Ion tábornagy-államvezetőnek a Führer ajándékát

Bucurestből jelentik: Vasárnap átadta a német tisztek külön küldöttsége átadta Antonescu Ion tábornagy-államvezetőnek Hitler Adolf német birodalmi vezér és kancellár ajándékát. Az ünnepélyes aktus miniszterelnökségi palotában folyt le. Dél előtt tizenegykor érkezett meg a német tiszti küldöttség, Kilinger bucurestii német követ kíséretében. Az államvezető kabinetirodájában fogadta a német küldöttséget. Egel őrnagy, a küldöttség vezetője, a Führer nevében üdvözölte Antonescu tábornagyot, tolmácsolva egyben a német nép és a német hadsereg szívélyes jókívánságait. Ugyanekkor Egel őrnagy átadta az államvezetőnek a Führer üzenetét.

Antonescu Ion tábornagy köszönetet mondott Egel őrnagynak a Führer nevében hozott ajándékért és kijelentette, hogy ebben az iránta való és a román nép iránti megkülönböztetett figyelemesség bizonyítékát látja. Ugyanakkor az államvezető biztosította a Führer megbízottját a román nép legjobb érzelméről Németország és a Führer irányában, valamint Románia bizalmáról a végső győzelemben, szövetségesei oldalán.

Ezután Antonescu tábornagy-államvezető kitüntette a német tiszti küldöttség tagjait, élükön Egel őrnaggyal, valamint Rieber dr. mérnököt, a Deimler gépkocsigyár romániai képviselőjének vezetőjét és Gloe kiküldöttet, a Führer által Antonescu tábornagynak adományozott gépkocsit előállító gyár megbízottját.

A kitüntetések után Antonescu tábornagy-államvezető és kísérete, valamint a küldöttség tagjai a miniszterelnökségi palota elé mentek, ahol megtörtént a gyönyörű leguabb típusú „Mercedes-Benz” kocsit átadása. A kocsi az államvezető, Kilinger német követ kíséretében rövid sétautat tett meg, majd visszatérve a miniszterelnökségi palotába, szívélyes búcsút vett a német tiszti küldöttség tagjaitól és a német követtség vezetőjétől.

Ciano bizik a végső győzelemben

Tizenhét év előtt január ötödikén tartotta Mussolini olasz miniszterelnök emlékeztető beszédét, amely a fasizmus életrekelését jelentette. Ezen évforduló alkalmából Ciano gróf olasz külügyminiszter tegnap nagy beszédet mondott Bolognában és ebben reámutatott arra, hogy egyes nagyhatalmak fasistaellenes politikájukban nem ismertek határt. A vezetőszerepet Anglia játszotta, mely miközben Olaszországgal tárgyalt már készítette a gyűrűt, melynek az lett volna a hivatása, hogy Itáliát megfojtsa. A tengelyhatalmak szövetsége szilárd és ez a szövetség ki is fogja vinni a végső győzelmet.

Churchill megígérte hogy Palesztina tiszta zsidóországgá lesz

Lisszabonból jelenti a Stefani-iroda: Newyorkból érkezett távirat szerint Churchill Kanadából visszaérkezve, útközben megbeszélést folytatott egy a Fehér Házban is jól ismert zsidó vezetőszereplővel. Híre jár, hogy ezen a megbeszélésen Lord Halifax is résztvett. A megbeszélés tárgya a palesztinai zsidókérdés volt. Churchill brit miniszterelnök kedvezően nyilatkozott arra vonatkozólag, hogy Palesztina teljesen zsidó állam legyen. Megjegyezte, hogy az araboknak elég földjük van másutt is, ugyanők őket kitelepítik Palesztinából. Churchill azt mondta zsidó tárgyaló felének, hogy a palesztinai kérdés valószínűleg gordiuszi csomó, amelyet karddal kell kettévágni. Az a segítség, melyet a világ zsidósága a brit ügynek ad, — mondotta Churchill, — magától értendővé teszi, hogy a palesztinai kérdést oly értelemben oldják meg, hogy ez az ország kizárólag a zsidóké legyen.

Churchill e nyilatkozatát amerikai zsidó körökben azonnal elterjesztették és a zsidók hírterjesztő orgánumai tulozva innak Churchill washingtoni tárgyalásainak jelentéséből (Rador).

A zsidó férfiak csütörtökön újból közmunkára jelentkeznek

A Rador bucurestii jelentése szerint a tavaly rendszeresített közmunkaszolgálat január nyolcadikán, csütörtökön, újból megkezdődik.

Azok a zsidó férfiak, akik a közmunka keretében valamely vállalatnál dolgoztak, ezúttal is ugyanezen munkahelyeiken jelentkeznek. Azok a zsidó férfiak, akik valamely munkasztagnál nyertek annak idején beosztást, ahár felosztástuk közben ezt a munkasztagot, akár ők maguk egyéni felmentésben részesültek, a munkasztag székhelyén tartoznak jelentkezni.

Azok a zsidó férfiak, akik bármilyen oknál fogva eddig nem végeztek közmunkát, az illetékes munkasztag vezető parancsnokságon kötelesek jelentkezni. Ez a jelentkezési kötelezettség a tizenhétéves életkorától a negyvenötödik életévig terjed. A jelentkezésre vonatkozó utasításokat később közlik. Azok a vállalatok, melyeknél zsidó férfiak közmunkát végeztek, körik ezekben a zsidóknak náluk való újbóli beosztását, de ezt a kérelmet meg kell indokolni.

Karácsony és ujesztendő Alba-Iulia (Gyulafehérváron)

Ebben az évben is a szokásos fényes ünnepeket meg a karácsonyt és az újévet az ősi püspöki város. Az egyházi misén a székesegyház padjai megteltek hívőkkel. A városban állomásozó német birodalmi katonák is szépszámmal jelentek meg. A miseénekeket a diákok kara énekelte Szekál Minály székesegyházi karnagy vezetésével.

Karácsony első napján az ünnepélyes szentmisét tartotta Márton Áron püspök tartotta nagy papi segédlettel. A minden jelenlétére nagy hatása, melyreható, időszéri szentbeszédet ugyancsak a főpásztor tartotta. Beszédében szembe állította a dicsőséges, ünnepeket és körülrajongott Augustus császárt a kitaszított, ismeretlen, isteni Kiséddel, az erőszak és parancs uralmát a szeretet és a béke krisztusi szemlével. Megállapította, hogy ma, századok múltán is gyűlölködés és szeretetlenség uralkodik. A gonoszság tombol jobban mint valaha. De ezek ellenére is hinnünk kell rendületlenül, hogy Krisztus nem hiába lett emberré. Előttünk kell, hogy álljon az egyház tanítása: a szentek példájából elénkállított krisztusi élet-eszmény. Hinnünk kell, de akarnunk is és imádozunk is az isteni Kiséddel, hogy az emberiség felett Krisztusnak várva-várt és annyira áhított békéje uralkodjék.

Az ujesztendő első napján újból megtelt a székesegyház keresztény lelkekkel, akik jötték békésebb, áldásosabb, boldogabb ujesztendőt eszedni az

egyes Urától. A szentmiséidőszakot ez alkalommal is Márton Áron püspök celebrálta, tenyes papi segédlettel. A szentmisét Karcsanyi Áajos dr. Alba-Iulia (Gyulafehérvár) esperes-püspösa tartotta, ki-jelelték mindnyájunk rendületlenül bizalmát, melyet az ujesztendő napjaiban vetünk. Ez alkalommal újból hallhattuk az alba-iuliai (gyulafehérvári) dalárdát zenekarával együtt szerepelni. Az elhangzott zene, és énekszámok sikeres betanításáért minden dícséret Czilling Antalt, a főgimnázium ének- és zenetanárát illeti. Az ünnepélyes szentmise után a templomban levő hívek a püspöki palotába vonultak, hogy kifejezzék jókívánságaikat az ujesztendő alkalmával a főpásztorok. A székeskáptalan és az egybegyűlt hívek nevében a vasmisés Zomora Dániel nagypróbat köszöntötte a püspököt és tolmácsolta az egybegyűlt jókívánságait. A püspök meghatottan köszöntö meg a jókívánságokat. Hangoztatta, hogy az elmulasztott sok megpróbáltatással szolgált mindnyájunk részére, de kérni fogja Istent, amint eddig is tette, hogy a befordult világ helyébe eljőjön a krisztusi béke világa.

A hagyományoknak megfelelően a püspöki káptalanban az ujesztendő elsőnapján szentségimádás volt. A szentségimádáson sokan vettek részt. Az ünnepélyes szentségimádást Márton Áron püspök végezte a 3 osztott eucharisztikus áldást a híveknek.

Ma minden idők legnagyobbb filmóriása

FORUM (Arad)

A kínai forradalom véres napjai! Egy riporter izgalmas harca a kínai terroristákkal! Az amerikai filmipar legnagyobbb alkotása:

a nagyfilmek színháza
TELEFON 20-10

A BARIKAD A főszerepben: Warner Baxter, Alice Faye

Műsoron kívül a legaktuálisabb ONC. és UFA-hirdetők. Előadások 3, 5, 7-15 és 9-30-kor 11-30-kor matiné olesó helyárrakkal. Kedvezményes és szabadjegyek nem érvényesek

CSIMBI ÉS A KIS OROSZLÁNOK

Gyermek vagyok, gyermek lettem újra. — mondom Petőfiével, amikor hetenként egyszer kiballagok az Állatkertbe. Tessék elhinni, ebben nincs semmi különlegesség, mert a ketrecek körül idáig még mindig több felnőtellel találkoztam, mint aprósággal. Így látszik, az idősebb korosztály nem felejt el a gyermekévének legérdekesebb emlékeit, ezért szorongunk annyian az elefánt- és oroszlán-ketrecek előtt.

Nekem a bérlet mellett van még egy jegyem is a szara látogatásra; veszedelmesen kezdenek felszaporodni vidéki unokaöcsém és hógaim, akik rövidesen lézenfogva óhajtanak velem sétálni, ámuldozni a vadállatok birodalmában. Tanulok, kérem, tanulok tehát szorgalmasan, nehogy beensüljek, ha Kukli ptyögve megkérdezi majd tőlem:

— Mit eszik az elefánt?

— Most már tudom pontosan:

— Az elefánt naponta két fogást kap: 30 kiló szénát és 30 kiló zsebkát. Elégge hatalmas mennyiség, de nem kell esodálkozni, elvégre a vastagbőrűek 18—22 mázsát nyomnak „személyenként”. Azonkívül reggeltől-estig szívesen fogadják a közönség részéről felajánlott szeretetadományokat is, percek kenyeret — korlátlan mennyiségben.

Csimbi, a legifjú elefántesemte kivétel. Ő még csupán 118 kiló, egyetlen, feketés bőrű állat s így inkább Mala mama táplálja. Szívesen veszi azonban az elefántbaba is, ha kockacukrot hajítanak be hozzá. Ezt ő azzal hálálja meg, hogy elmajszolja. Igen ám, de hogyan?

Csimbié most két hónapos és rettenefesen ügyetlen. Vékony ormányával még alig tud mit csinálni, moztan himbálja, néha rátámaszkodik, amikor pedig szólni akar, szépen karikába göngyöli, hogy ne akadályozza a táplálkozásban. A kockacukrot sem tudja felvenni vele, pedig ugyanez próbálgatja, még a jobb lábával is segít, no, végre felesie! . . . akkor meg nem találja a száját! Busan lóbálja keeses ormányát jobbra-balra, a száját azonban képtelen eltráfnia és mi a vége: elcsúsz a cukrot. A nézők hangos deerrütésére kezdődik előlről Csimbié esemegézése.

Az elefántokkal egy főbérletben lakik Jónás mama, két terebélyes fiával. Ezek már két évesek s akkora szájuk van, hogy egyszerre lenyelhetnének egy egész kenyeret. Mint a többi állatok, már ők is beköltözték központi fűtéses, belső ketrecekbe, hiszen hűvös szél fujdogál odakint és különben sem szeretik a telet.

Gőzölög a víz széles medencéikben, amelyből csak ritkán másznak ki, legfeljebb vastag agyarakat mutogatják a n. é. látogatóknak.

— A víz 70 fokos forró ömlék a medencéjükbe mondja az állator, — és állandóan kb. 28—30 fokos melegben lubekolnak a vízilovak. Igen jó tündével rendelkeznek, mert mindegyik 4 és fél percig kibírja lélekzések nélkül a víz alatt, akkor merülnek fel újra.

Továbbá Ezekkel ügysem versenyezhetnének. Az öt méteres két zsiráf méltóságtelejzen sétál garszonlakásában, olykor odabaktatnak a 3 méter magasságban kifüggesztett vályukhoz és zuzott zabot, lucernát esipegetnek belőlük. Szeretném őket alvás közben is látni, mert azt mondják róluk, hogy 2 méter hosszú nyakukat sohasem hajlítják le, hanem mezeven tartják egész éjszaka. Ezt sem bírnám ki!

A kenguruk békésen heverésnek a szalmán, ritkán ugrálják körül egymást és láthatóan unják a közönséget. Őket nem zavarja a hustalan napok rendjé nyerskosztan éltek mindig, ma is takarmányfélék, répát, zöldséget esznek ebédre. Erszényük ics: jelenleg nincsen gyerekük.

Amióta nagyobb a lelkesedés a két újszülött oroszlán portaján.

Hűvös szél kering az Állatkert utjain, míg a zsiráfoktól a legfélelmeesebb vadakig eljutok. A zebrák bevonultak „lakásuk ereszé” alá, valószínűleg fáznak kissé, a tevék is bánatosan nyujtogatják bundfordi fejüket, sivatagi természetüknek nem felel meg a hideg. Nem adok két-három napot, ők is téli szállásukra költöznek. Bezzeg a barna- és jegesmedvék vígan himbálják súlyos testüket: ez az ő idejük!

Az oroszlánoknál csend van.

— Ilyenkor délen alszanak — mondja az etető, — de tessék csak délután fél 5 felé kijönni, akkor már éhes valamennyi és hörögyve, ordítóva követeli a lóhust. 4—5—7 kilót kapnak „ebédre” az életkoruk szerint.

A villogó szemű királytigris moztan fekszik ketreccben, a berber-oroszlánok pedig hosszan elnyúlva horkolnak, nem érdeklődnek a nézők. Egyedül Mauzi mama van ébren, persze nem hagyja szegényt aludni két pákosztos kölyke. Szeptember 26 én születek a kiskik, de csak mostanában látták meg a napvilágot, idáig szigorúan eldcskzták bölcsőjüket a kíváncsi tekintetek elől.

Mintha be volna csipve a fejlett macskánál alig nagyobb nagyobb oroszlánok és lányka, úgy dülögélnék kedvesen anyjuk oldalán. Nyekergő, fura hangjuk van még, esetlenek-botlanak, rozszalkodnak, aztán Mauzi mama gyengéden kioszt közöttük egy-egy szülői-pofont, erre alábbhagyják a játékok. Két év alatt ezek a kis gombócok olyan hatalmas állatokká nőnek fel, mint a mellettük levő ketrec albérleti, a 3 oroszlánkölyök, amelyek 1939 óta bizony szép sudár legények lettek. Ezek már régen efelejtették a tej izét, most húst „kávénak” vígan.

A pumák, párducok és ocelotok folyosóján igen sok a hölgy.

— Odanézz, micsoda prém lenne belőle! — sugja az egyik a másiknak szakértő szemmel. Egyelőre azonban gazdáik nem óhajtanak megvalósítani értékes bundáiktól s így a nők halk sóhajással mennek odébb, a rókák, nestek és nyusztok ketreceit vizitálni, ahol szintén pompás „kabátanyagot” viselnek a rácsos kapu mögötti lakók.

A majmok szállójában inkább gyermekek tartózkodnak. Elszórt sárgarépa, zeller, mogyoróhéj és

VASZARY GÁBOR:

A SZEMET

(ELBESZÉLÉS)

A leány egészséges, vidám léptekkel sietett az utcán. Fejébuján divatos kalapka üt, karsu láb-szárain áttetsző selyemharisnya feszült.

Az állomással szemben megállt az autobusz-megállónál és hamvas arcát a napon melegengett. Aztán az utca forgalmát szemjeite, hogy várakozása idejét eltöltse valahogy.

Jöttek és mentek körülötte az emberek: fiatalok, öregek, szegények és jólöltözöttek. Ki tudja micsoda célok felé, micsoda gondolatokkal.

Megnézte a kopott újságrást a sarkon; úgy ült az újságeszmök előtt, mint elhízott, beteg óriásmadar és fáradt szemekkel pislogott a fényben.

Sánta öreg jött a járda szélén. Merő piszok volt az egész ember, csak a haja volt szép, tiszta fehér.

Megállt egy pillanatra és ő is a járókelőket nézegette, mintha valakit keresett volna közöttük.

A fiatal lányt is észrevette. Tekintetük egy pillanatra egymásba kapcsolódott, aztán elfordította fejét. Bongyos kabátja zsebéből piszkos zsebkendőt húzott elő és megtörölte homályos tekintetű szemét.

A lány hosszan, szánakozva nézte. Elefe már befejeződése előtt áll és nincs mire várnia, nincs mit remélnie. Jó annak, aki még fiatal, egészséges és nem sejtí a jövőt.

Gyors mozdulattal kikapartintotta reféküljét, aprópénzt összehalászta kiesztyús ujjával és odalépett a megrezzent öreg elé. De gyorsan el is fordult tőle, hogy köszönő szavát meg se hallja és biztos, nyugodt léptekkel megindult az autobusz utja mentén.

A Fő-utának fordult, és szép rátartí büszkén, elégedetten ment fiatalágának biztos lépéseivel.

A templom előtt megállt egy pillanatra és megnézte karkötőráját. Eppen, hogy idejében ideért.

A fiú, aki várt rá, a templom egy szegletében állott, lehajtott fejjel. A lány közeledtét észrevette, de csak akkor nézett fel, amikor már közvetlen melléje ért és szerelmes tekintetük egymásba kapcsolódott.

— Itt vagyok, — sugta a lány, keresztet vetett magára és szeliden tördelre húzta maga elé — Imádkozz velem, édesem, hogy minden olyan szép, nyugodt és békés legyen, amilyen ez a mai nap is.

Amikor befejezték imájukat, odasugta még neki:

— Adj valamit szent Antalnak, a nevemben is.

Szerelmese a tenyerébe öntötte aprópénzt, ami még nála volt.

— Neked sincs több?

Kedvesen belekapaszkodott a karjába és arcát átszúrta valami érthetetlen örömmel.

— Látod, ez is milyen szép volt . . . mert nekem sincs már pénzem . . . éppen akkor, amikor életünk egybekapcsolódik, mintha Isten segítségével, gondolunk se kellene a jövőre . . . Olyan különös érzésem volt az imént . . . Nagy bizonyossággal megéreztem, hogy az Isten van . . .

Kis keskeny utcán át, lassu léptekkel megindultak.

— Holnap ilyenkor a feleségem lesz.

A lány tisztáklentetű szemében szerelmének visszfénye tündöklött; fiatalága ereje, hite, a jövő és mindez oly biztosnak, színek derültnek tetszett most, mint körülöttük a való élet.

szentjánoskenyér maradványok jelzik, hogy a függő állattársaság már tuljutott az étkzésen.

— Hii, ha én is tudnék ugy mázni! — emeji szemét az egyik fücska a legkisebb majomra, amely a ketreccnek a mennyezetén sétál bötes nyugalommal. Aztán pillanatok alatt függő leslet s egyik leányzó kezéből kikapja a bos zarítására lengelett zsebkendőt. Általános a nevetés.

Az etető megjelenik.

— Kítől vetted el te zsvány! — kérdezi tőle, mire a majom szépen átnyújtja a kendőt és dühösen mutogatni kezd a ptyergő leánykóra.

Majdnem megtapsoljuk az apró állatot.

— Muszáj visszaadni neki a tomlt — mosolyog az állator, — elvégre becsületességre neveltük őket.

Nyujtogatják a mancsukat, cukrot, ennyalót kunyerálnak a látogatóktól. Alaposan véggtanulmányoztam valamennyit s megállapítottam, hogy a legdühösebb közöttük a makakó-majom, a legcsunya-bbakk viszont a drillek és mandrillek. Ennem aludnék rájuk, mint az a hölgy, aki vásárlási szándékkal ment ki az Állatkertbe s ezt rebegte folyton:

— Jaj, de édesek, jaj, de aranyosak!

Na erről hajlandó lettem volna vitatkozni vele.

KINIZSI ANDOR.

— Gyere, nézzük meg új otthonunkat. Kis, sárga, emeletes ház előtt álltak, boltives kapuja alatt jöleső légáramlat húzott át.

A fiú fontoskodva kereste elő a lakás kulcsát és úgy nyitotta meg az ajtót előtte, mintha k neseket tárna fel neki.

A kis lakás egyetlen tágas szobából állott; a hosszukás, sötét benyitól másik végében az udvarra néző konyha volt.

A butorok már mind ott voltak és esendben várakozni látszóttak.

Megilletődve állottak a szoba közepén.

— Mondj csak, — szólalt meg elfomolyodott arcú a lány. — Gondolod, hogy örülsz-e lenne, ha egy kis gyermeket is szeretnék . . . Gyerekkoromban sohasem volt játékbabám és most egyszerre egy eleven, édes kis jószág. De hát ebbe a szomorú világba . . . ha meggondolja az ember . . .

— Miért volna szomorú? . . . Csak szegényes és hozzánk illő . . .

— Te, — mondta hirtelen és a hangja megalakult. — Mit gondolnál felőle, ha én is itt maradnék ma éjjel? . . . De ne érts félre. . . Te ott aludnál a heverőn, én az ágyban . . . De azt sem engedem meg hogy megcsókolj . . .

— Hát ha megszólnak érte! . . . Itt tudják, hogy csak holnap. . . — nem fejezte be.

— Fzzel ne törődj! Féleg, ha mi ketten tudjuk és az Isten is tudja . . . Olyan szép lenne.

— Hát maradj itt!

— Nincs, kinek számot adnom róla . . . Egyedül élek . . .

Este a fiú a benyitóban várakozott, míg a leány lefeküdt és kiszólt hozzá, hogy bejöhét.

A szobában sötét volt. Csendben levetkőzött és alig pár méterre tőle, lefeküdt a heverőre.

Odakint egy udvarra nyitól, sötét ablakban öregasszony ült és lakásuk ajtaját figyelte. Ujjai között rózsafüzért pergetett és azt leste, vajjon eljönnek-e onnan. Már éjjel is elmúltott, amikor elunta.

— Micsoda szemét, — morogta, a rózsafüzért dühösen lecsapta és dühösen becsukták az ablakot.

A szerelmesek esendben beszölgettek, időnként nagy szüneteket tartva, amelyben benne volt egymásutáni vágyakozásuk tikkadt szomjúsága.

Aztán egyszer, ahogy szóftotta, a lány nem válaszolt.

Nyugodt, egyenletes lélekzete elárulta, hogy közben esendesen elaludt.

A fiut csak sokára nyomta el az álom.

Reggel, hogy felébredt, kedvese már nem volt a szobában; a benyitólól hallatszott, hogy ott tesz-vesz valamit.

A nevén szólította, mire óvatosan megnyitott a szoba ajtaja és bekukucskált hozzá.

— Már nem alszol?

— Oh, édesem, hát miért nem szóltál, hogy felkeljek én is? . . .

— Csak maradj, szívem, maradj!

Gyorsan beperdült a szobába, covik kezében a személtapát volt, a másikban a seprő.

— Már kitakarítottam odakint, és ide nézz! — lelkesen megmutatta a személtapátra seprt kis rorkupacot.

— Ide nézz, édesem, milyen rendes, normális a mi életünk is . . . Már saját szemünk is van.

Meghalt a legtöbb nevű költő

— Tristan Derème emlékeztére —

Írta: KALLAY MIKLÓS

Ha Párisból mostanában nagy ritkán hír érkezik, az rendszeren szomorú, nálainur. Legutóbb Tristan Derème költő elhunytának hírével találkoziam egy geníi újságban. Néhány sor volt csak a megemlékezés, rövid jellemrajz s a költő műveinek felsorolása. Pedig Tristan Derème sokkal többet érdemelt volna, olyan érdekes, majdnem azt mondhatnám rendkívüli példány volt Páris irodalmi vadonának, ameyet Ady magyar képzelete nem is alap-talanul tüntetett ki a Bakony elnevezéssel.

Párisban még ma is megőrzött valamit az irodalmi élet furcsa eredetiségéből. Mintha Villon hagyományai még mindig nem apadtak volna el egészen. Másutt már tisztis foglalkozás, rendes kenyérkereset az írói mesterség. Itt még a legelőkelőbb és legjobban kereső író is kívül áll a rendes polgári légkörön.

Itt még a komoly és szakálias akadémi-kusokban is van valami a kedves és nyugtalan bohém-ból s van olyan költőfejedelm, aki a legzüllöttebb, eszavargó költőre, Verlaine-re esküszik.

A Quartier Latin ócsó kis szőlő-ban, magas padlással k kis zugai-ban töltötték ifjúságukat ezek a költők. A Montmartre vagy a Montparnasse hálycházaiban, kis bohémkorezmálban jöttek össze. Szükségen ettek, nyomorogtak, éheztek s még többet fáztak is. De szabadok voltak mint a madár. Füg-geljenek csak a saját tehetségüknek engedelmess-kedtek. Nem kellett másra hallgatniok, csak esapongó képzeletükre, amely szívesen esapott túl a józanság forlatain, ha kedvét lelte mohos filiszter-telek riasztásában.

Gyakran játékos tréfacsináló műszörnyű-ségek voltak azok a költői kényeségek, amellyel a külföldi utazók mint az újuló költőzet szent szabályaira esküdtek.

Ezek a kedves bohémek játszottak egymással és bő-zönségükkel. Gyakran az is megtörtént, hogy a szép színes éjszakai során a saját érvényesülésüket, költői pályáikat íbe lendítését is eljátszották. De ha valamelyik nek fel is vité Isten a dolgot, mindig úgy gondolt vissza ezekre a néhez, a zontársaságos napokra, mint élete legszélb, legtalalmasabb ide-jére.

„Ha'ántékom ősz szálak szántják”

Ezek közé tartozott Tristan Derème is, talán egyike volt közülük a legeredeitűbeknek. És élete utolsó lehetéte

egész jelki berendezésében és gondolkodá-sában megmaradt bohémnek.

Bearni származású volt, aki véletlenül Gascogne-ban született, tehát keftős jogcíme is megvolt a ka-landos, nagyhangu, de ha kell öklöt is mutató hő-s-ködésre, a gunyos és fölényes, de mindig érzelmes, meleg sz vet rejtő külső habitusra. Volt benne vala-mi a gunyverset költő, vadul vagdalkozó Cyrano-ból, akinek rut száján azonban virágos, diszben és meleg megrendültséggel áradt a legszebb szerelmi vallomás és D'Artagnanból, a vitéz testőrből, aki bi-zonyára úgy élt volna, mint Derème, ha háromszáz évvel később kerül a párisi háztetők alá. Ott lakik a kopott hotel-garnik valamelyikében s éppen olyan tündérek álmodia az aszfaltban futó kis midinettet, mint Derème s az ifjúság múltán talán önön olyan visszaszó nosztalgiaival énekel emlékeiről:

Jössz s felgyújtod a lámpák lángját
S életemet várt Szerelem?
Halántékom ősz szálak szántják,
S nem étek harminc éve sem.

Garniszállok, alhörtetek
Bus lépcsők, silány környezet,
Elvarázsolt tündéreték
Az aszfaltok ködön remeg
S nem rég tán még itt könnyeztet.

A hasadt lavórba hány
Aveot szannanhab gomolyog
Mástak, S hol van mind? Sírba tán
Vagy rájuk más táj mosolyog.

Hol a szerelmem, új kedv napja,
Mely ifjúságom visszaadja.

A „Zengő Széget”

Tristan Derème sokszor hívta vissza az ifjúsá-got versében. Pedig még most sem volt öreg, hogy a halál elvítte. Ötvenkét évet számlált mindössze. 1889-ben született Marmande-ban és nem is hívták se Tristannak, se Derémnek. Igazi neve Philippe Hue volt. Űk volt — így ejtik ki a nevét franciául, —

minden űke s ha magyarul is tud, ezt a szójátékot semmiesetre sem engedi el. De hát ez a név esoppet sen költő.

A versek alá tehát sokkal csengőbb, hang-zatosabb neveket írt. Gyakori eset ez a francia urodajomban. Jules Romains például Farigoutnak hívták. És lehetne még szá-mos példát felhozni...

Tristan Derème különben szerette a szépen zen-gő neveket. Volt egy folyóirata, amelynek az Isle Sonnante, Zengő Széget, igazán dallamos nevet adta. Maga sem érte be egyetlen névvel. Azt mondják róla, hogy

neki volt Bevie ur, a civita vechfai francia konzul után, aki na általában Stendhal né-ven ismerünk, a legtöbb írói áneve.

A legérdekesebb ezek közül Poliphème Durand, czen a néven írta a Nouvelle Revue Française-ban a költészet nyelvéről szóló elmefuttatását, amelyek-ben nagyobb tudományunk mutatkozott Remy de Gourmontnál. Igazi huncut bölesességű Coignard abbaja volt a francia nyelvnek. És csak egy ontotta az idézetet a francia költészet minden tájáról.

Emlékezőtehetsége káprázatos volt.

Senki nem tudott könny nélkül és hibátlanul annyit verset, mint ő. Valóságos lábón járó anthológiának tartották.

A Pléade csillagai között

A vers szeretetét örökölte. Atyai nagyapja epí-kus költeményeket írt. Igaz csak Pauban nyomtat-ták ki. De unokája már Páris-g jutott. Eljente a fantaszte csoport tagja volt, nem a legutolsó Jean Marc Bernard, Jean Pellerin, Francis Carco, Leon Vèran és Vincent Muselli közt. Később még jobban űtt a tekintélye és

Clymène, hát csakugyan vegyek új kalapot?

A régi már végkép nem tetszik neked, értek,
S ha mondod én vigan: szép még, nem is kopott,
Látom, éjönt a méreg.

Csuf, — azt mondod te rá, hogy sérti a szemed,
Naptizpörkölte már szegény, vedtett kupája,
Már végig szenvedett néhány esős telet
És egyre több nap szál el vén feje felett,
Én esküdözhetek, te csak azt feleled,
Hogy kettőtök közül övé alam a palma,
Én nevetek ezen. Rajtad düh vesz erőt
S sikojtod részegen: „Már nem fekete, rőt
Majd zöld lesz, hogy rigo rakhatna benne fészket
És nem emberi fő.

S míg e szóáradat engem mosolyra késztet,
Halkan megemelem s kézesök jön, békítő.

E lány, kerek kalap, a fejemen volt éppen,

Rám szált első mosolyod

Akkor méltán bizott kettőnk dícséretében

Nem gáncs járt neki akkor ott

S ki nem fogyott

Hízlegésedtől ragyogott.

Saját álneveivel vitatkozott

Legutóbb ismét visszatért Derème az írónikus hanghoz. Képzeletét kissé rövedebb porázra fogta, de ezzel szemben: gyarapította versel költő-ségét. Klasszikus izléssel hímezgeti képeit és színeit, halk írónia csillogó szálaít szövégeti közbe s ezzel sokszor elragadó bájít és melegséget ad könnyed verseinek. Szeret esufotolni, olykor nyelvet is ölt. De önmagát is szívesen kiesufolja.

Igazi gyermeke volt korának, mégis mint-ha kissé lenézte volna ezt a kort. Péjt tőle és futott előle. S verseinek kedves lugasai-ban talált menedéket.

Érdekesek azok a játékos elmefuttatásai, ame-lyek Poliphème Durand beszélgetésél címen a Nouvelle Revue Française-ban jelentek meg. Saját álneveivel Théodore Decalandre-ra, Monsieur Lalouette-t és Escarnecebe-ből folytatott mosolygó és böles vitát a rímek titkáról, szavak értékelődéséről, arról a rejtelmes hatásról, amely a költészetet a prózától elválasztja.

Játékos elméje itt sem pihent. Bűvészujaiban s szavak úgy idomultak, mint a leghajékonyabb

1922-ben egyhanguan bevásáztották a Pléade hét csillaga közé,

Noailles grófnó, Pierre Camo, Charles Dereane, Fernand Mazade, Xavier de Magallon és Paul Va-léry mellé. Ű maga különben mestere is volt a vers-nek. Játékos könnyedséggel kezelte. Némelyik költe ménye egy muzsikál, olyan gyöngéd, fuvalem lány üveghangokat ad, mint valami colhárfa.

Rime nem is csengelyük, hanem valóságos harangjátékok.

Derème szívesen elkalandozott olykor a karika-tura élességéig és őszinte meghatottságot szívesen rejtette el két banáltság közé. Semmi nagyképűség nincs ezekben a közvetlen kedves versekben. Még banáltságai is eredetiek.

Ime, egy kis verse:

DAL

Négy évszak kedves árusa
Mondd, nem adnál el egyet nékem?
Boldog tavaszt holddál az égen,
Melyben ég a tetők csusza.

— Nincs már több tavaszom, — felelte,
A tavaszt akár a nyarat
Ménd elvitték, egy sem maradt
S vissza nem tér senki telente.

Szívem keserű, megfakult,
Adj hát valami szép ősz, melyben
Télig még busan énekeljem
Ifjúságom, mely tova fut.

Csodálatos szuggesztívítasú kötetelmeket tu-dott kitalálni. Egyik kötetének ez a címe: Költe-mény a megfajtott Kimérakról. Az érzelmes ro-mán, éizmus, melynek életét Verlaine hosszabbította meg, benne új Voronoffra talált, de kissé Moreas pedáns formatökélyétől mérsékelve és klasszikussá hűtve.

Aztán egyszerre teljesen buesut mondott Deré-me a modern hangnak s finom verctű elegálában egy távoli Clymènenek sirta el szinte a rokokó ga-vallérok galáns precizségével és virágos stílusával egy mai bohém panaszait. Ime egy levél Clymène-hez, amelyben ócska kalapjának kér kegyelmet.

Az ócska kalap

S magányomban, halk esti órák

Ha boldog szereiműnkre gondolok.

Hozzá folyamodom (s ez állandó dológ)

S urnája annyit zén enjéket ont rám.

Clymène, hallgass reám, neked szól e levél,

Minden gyöngéd szavam, mi csak lelkenben él,

Te kedves, méta are, melyen mosolyt kelt könnyem

S mely este vígást hoz, ha egy esiljag sem ég,

A sors kezéből a fegyvert kiűlt könnyen

S arany esiljagot bínt, hol sötét ír az ég,

Édesbus szerelem vígasztajó hatalma,

Melytől könnyű tavasz szendül fáradt nyaramba,

Tojlamból most neked mért nem tolj elő

A versem, mely rózsát és habét egybe sző?...

E vén kalap láttán, sok szép napunk megéled,

A nyárfák disze s ott a tenger kék víze

Az első esők ize

S a boldog órák véjed...

Szeretlek hát, kalap, s ha itt lesz majd a vég

S vár rád is limlomom közt a fakó enyészlet,

Felidobom nemezed egy galamduca még,

Rakhasson majd bugó gaftambpár benne fészket

kigyöemberek. Szellemes, mulattató szójátékokat formált, új rimtechnikákat és rimlethezősegeket talált ki. Anagrammákból formált rímeket. Egy-egy betűeserével homlokegyenest ellenkező értelmet adott ugyanannak a szó-nak. Ugy tudott dobálózni színes szavakkal és rímekkel, mint a legboszorkányosabb ekvilibrista, aki öt-hatféle tárgyat dob fel és kap el egyre gyorsuló ütemben, szédítő kavargásban röp-ködtetve őket egymáson keresztül-kasul s a játékos örvénylést egy-két könnyed mezdulattal kormá-nyozza az utolsó kees voláig.

A Lila Teknősbéka s a Patáchon szerzője meg akarta mutatni, hogy

a költészet az ember gyönyörködtetésére született,

hogy a lélek zenéje, hogyha magyarázgatni kezdők, már nem értjük meg és ha magyarul kell — már nem költészet, ami homlokegyenest ellentétes. Va-léry és a poeie pure költőinek felfogásával. Egyik kritikusa André Rousseau azt írta róla, hogy a tolla alatt úgy virágoztak ki a versek és a rímek, mint a százsörzép és a boglárka a virágos réten.

Hírek

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timisoara, I. Brătianu-tér 3.

Telefon: 23—10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17—11.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 90.—
lei, negyedévre 270.— lei, félévre 520.— lei és egész évre
1.000.— lei.

Magyarországon havonta 5.— pengő, negyedévre 15.—
pengő félévre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Példányonkénti vásárlásnál hétköznap 26 fillér,
vasárnap 30 fillér.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyá-
raknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes
előfizetési díj kétszerese.

Bucsu a naptártól

Íróasztalomon két előjegyzési naptár — néz farkassze-
met egyással, az elmúlt évi, amelyet kellő bucsuzás nél-
kül sajnáltam eldobni és az idei, amelynek holmokratán az
aranyozott „1942” büszkélkedik. A tavalyi lapjain
„szamárfülek” láthatók a sok lapozgatástól és itt-ott
tintapecések is felfedezhetők az apró betűkkel sűrű-
teleirt teljegyések között. Az ócska naptár mellett, hó-
fehér lapjaival, makulátlan tisztaságában az új előjegy-
zési naptár támaszkodik a fainak.

Két esztendő, 730 nap pihen egymás mellett, a fel-
már hátunk megett, a másik fele még előttünk, felét más-
leltük, felét még homály és nagy kérdőjel takarja. Ak-
átzenvedte az 1941-et, az bizalommal tekint az 1942 felé,
aki viszont az elmúlt évre nem panaszkodhatott, inkább
szeretné megégyezni előlról kezdeni azt, mint nekimenni az
ismeretlen, tehát titokzatos üjlesztendőknek. Egyesek
megváltásként üdvözölték Szilveszter éjszakáját, mert az
1942-öt szebbnek, jobbnak képzik, mint számukra a
előző év volt, de sokan vagynak olyanok is, akik ezzel a
nappal egy boldog és életünknek esetleg soha meg se
közelítő szépségű szakaszt zártuk le.

Megjött eldobnom a régi naptárt, még egyszer gyer-
san és szinte fájó érzéssel átápolozom, bucsuzom a szép
napoktól, amelyek már sohasem térnek vissza. Hivatalos
ügyek elintézésére vonatkozó feljegyzések mellett magán-
jellegű dolgokat feltüntető beírások olvashatók. Egy
minden napra vonatkozó feljegyzés figyelmeztetett: va-
lakivel minden nap közölni valamit. Névnapi, születés-
napok... valaki elutazott, vagy visszaérkezett... július
20 kellemes kirándulás... szeptember 23-nál „Eppur si
muove!” olvasható, megtörtént valami ezen a napon,
amire nem számítottam... október 5-nél „feledhetlen
nap” a bejegyzés...

A régi naptárból tüzugyjútó lesz, kiszorítja helyéből
az új, de egyes feljegyzései tovább is megmaradnak az
emlékezetben, hogy szebbé vagy fájdalmasabbá tegyék
az évfordulót, az évfordulókat... (—czay.)

— Zágrábra helyezték a budapesti román sajtó-
tanácsost, Bucurestiből jelentik: Nicoara Constantin
sajtótanácsost a zágrábi román követséghez helyez-
ték. Nicoara eddig a budapesti román követségen tel-
jesített szolgálatot ugyanilyen minőségben.

— Ezen angol külügyminiszter nyilatkozott
moszkvai tárgyalásról. Amszterdamból jelenti a
Rador: Ezen angol külügyminiszter rádióbeszédben
számolt be moszkvai utazásáról. Hangzottatta, hogy
hét év előtt járt Moszkvában és akkor, éppen úgy
mint most is, meggyőződött arról, hogy a „két ország
között semmi gyakorlati érdekellentét nincsen”. A
Kremlben folytatott megbeszéléseknek két tárgya
volt: a háború folytatásának és a háború befejezése
után a béke, valamint biztonság megszervezésének
kérdése. Végreles határozatot nem hozhattak, mert
tárgyalásokat kell még ezzel kapcsolatban folytatni
a többi országgal és a dominiumokkal is. Végül Ezen
bejelentette, hogy Anelia és Szovjetországgal kor-
mányformájának különbözősége nem játszik sze-
repet.

— Fagyhullám Törökországban. Isztambulból je-
lenti a Rador: A fagy és a havazás tovább tart Tör-
ökországban. A megállapítások szerint huszonöt éve
nem volt olyan kemény tél Törökországban, mint
most. Számos személy, köztük Isztambul legöregebb
asszonya, százhat éves korában, megfagyott. A város
közvetlen közelében farkasok tüntek fel.

— Farkasok garázdálkodása Caras (Krassó)
megyében. Resita (Resicái) jelentése szerint Caras
Krassó megye több községében farkascordák mu-
tatózkodtak és nagy pusztítást végeztek az állatállo-
mányban. A hatóságok körvadászatot rendeznek a
fenevadak kipusztítására.

Áthelyezések az erdélyi és bánági birói karban

Bucurestiből jelentik: Január elsejével az erdélyi
és bánági bíróságoknál a következő áthelyezések törté-
tettek:

Niculescu Romulus timisoarai (temesvári) táblai
ügyész saját kérelmére a craiovai táblabírósághoz,
Iov Victor aradi táblai ügyész ugyancsak saját ké-
relmére a chişinaui táblabírósághoz helyezték át.
Lehrer Victor létszámfeletti állományban levő táblai
ügyészt az aradi táblabírósághoz osztották be. Ma-
rinescu Mircea timisoarai (temesvári) törvényszéki
tagozati elnököt az ottani táblabírósághoz ügyész-
nek kinevezték. Ugyancsak a timisoarai (temesvári)
tábla bírósághoz nevezték ki ügyésznek Gheorghe
Nicolae Nicolae bucarestii törvényszéki elnököt. Hu-
tiu Marcu aradi törvényszéki bírót az ottani törvényszé-
ki főügyészévé léptették elő. Georgescu-Valcea Alexan-
dru lugosi (lugosi) törvényszéki elnököt saját ké-
relmére a timisoarai (temesvári) törvényszékhez
új minőségben áthelyezték. Fintescu Marius tur-
dai (tordai) törvényszéki ügyészt saját kérelmére a
sibiu (nagyszebeni) törvényszékhez, Dumitrescu
Alexandru orastiei (szászvárosi) járásbíró saját ké-
relmére az alba-iuliai (gyulafehérvári) törvényszék-
hez ügyésznek, Spiridon Constantin Radian oravitai
(oravitai) törvényszéki ügyészt ugyanilyen minőség-
ben a campulungii törvényszékhez, Blănuş Ion savar-
sini (soborsini) járásbíró saját kérelmére a timi-
soarai (temesvári) törvényszékhez ügyésznek helye-
zték át.

Stroian Aureli timisoarai (temesvári) és Cerban
Gheorghe brasovi (brassói) táblabírót saját kérel-
mükre egymás helyére helyezték. Vulpescu Constan-
tin létszámfeletti táblabírót, aki eddig az igazságügyi
minisztérium személyzeti osztályának igazgatója volt,
a braşovii (brassói) táblabírósághoz nevezték ki. Tar-
navschi Valerian sibiu (nagyszebeni) táblabírót a
cernautii táblabírósághoz, Alexandrescu Nicolae ara-
di táblabírót a sibiu (nagyszebeni) táblabírósághoz,
Ionescu Gheorghe sibiu (nagyszebeni) táblabírót a
chişinaui táblabírósághoz és Chisoiu Dumitru timi-
soarai (temesvári) táblabírót a sibiu (nagyszebeni)
táblabírósághoz saját kérelmükre áthelyezték. Sarbu
Mihai devei (dévai) törvényszéki tagozati elnököt és
Cărbănuş Paul létszámfeletti állományban levő tör-
vényszéki főnököt a sibiu (nagyszebeni) táblabíró-
sághoz helyezték át. Calea Nicolae aradi törvényszéki

főügyészt az aradi táblabírósághoz helyezték át.
Vlădescu Traian tighinai törvényszéki elnököt a si-
biu (nagyszebeni) táblabírósághoz helyezték át. Meri-
sor Constantin létszámfeletti állományban levő tör-
vényszéki elnök a devai (dévai) törvényszékhez ka-
pott beosztást. Ionescu Gheorghe vasluii törvényszéki
elnököt saját kérelmére az aradi törvényszékhez osz-
tatták be.

Gabriel Victor timisoarai (temesvári) törvényszé-
ki bírót tagozati elnöknek léptették elő, míg Popescu
Ion törvényszéki elnöki rangban levő timisoarai
(temesvári) járásbíró az ottani törvényszékhez he-
lyezték át. Micu Flaviu devai (dévai) törvényszéki
ügyészt a turdai (tordai) törvényszékhez bírónak,
Vaida Mihai sibiu (nagyszebeni) törvényszéki
ügyészt ugyanoda bíró beosztásban, Baran Dumitru
alba-iuliai (gyulafehérvári) törvényszéki ügyészt a
turmu-severini törvényszékhez bírónak, Hentiu Ion si-
ghisoarai (segesvári) járásbíró a tulceai törvényszék-
hez bírónak, Axinte Gheorghe tincei (tenkei) já-
rásbíró az ismaili törvényszékhez bírónak, Pasou Sil-
viu baia-de-crişii (bőrfővárosi) járásbíró az aradi tör-
vényszékhez bírónak, Vioreanu Ion törvényszéki el-
nöki rangban levő campulungii járásbíró a timisoarai
(temesvári) járásbíróhoz, Albu Lazar vinei já-
rásbíró a sibiu (nagyszebeni) képméti CDP fel-
létszám feletti hivatalhoz, Raduţiu Aurel devei (dévai) já-
rásbíró az orastiei (szászvárosi) járásbíróhoz, Jivan
Ioşif abruđii (abruđhánvai) járásbíró a devai (dévai)
járásbíróhoz, Musatescu Grigore agnita járásbí-
rót a selistei (szelistei) járásbíróhoz, Niculescu
Alexandru birchisi (marosberkesi) járásbíró a lugosi
(lugosi) munkabírósághoz, Pop Augustin ceicai (ce-
kei) járásbíró a beuşii (belényesi) járásbíróhoz,
Popa Ion piatra-neamti törvényszéki bírót a timi-
soarai (temesvári) járásbíróhoz, Ungur Alexandru
alba-iuliai (gyulafehérvári) törvényszéki ügyészt a
lugosi (lugosi) munkabírósághoz, Puniş Petre rosi-
tai járásbíró a costesti járásbíróhoz, Ticusan
Emil aiudi (nagyenyedi) járásbíró a medişii (med-
gyesi) járásbíróhoz, Stanciu Mercan Ion calatei
(kalácsi) járásbíró a constantii munkabírósá-
ghoz, Ciugudean Nicolae baia-de-areisei (aranyosbányai)
járásbíró az aiudi (nagyenyedi) járásbíróhoz és
Draganciu Eugen belii (béli) járásbíró a chişinaui
járásbíróhoz saját kérelmükre áthelyezték.

KIFOGYOTT A HANGYA-NAPTÁR.

A Hangya Szövetkezetek Szövetsége ezúton is közli az
érdeklődőkkel, hogy az 1942. évi Hangya-naptár tel-
jesen kifogyott a legjeltebb vidéki szövetkezeteknél
szerezhető be. A Szövetséghez tehát naptárrendelés-
sel ebben az időnyben ne forduljon senki.

— Halálraítelt bulgár kommunista. A Rador
szófiaii jelentése szerint a hadúróság halálraítelt egy
szónai egyetemi hallgatót kommunista összeesküvés
miatt, számos más vádlottal pedig tíz és tizenöt év
közötti kényszermunkára ítélte.

— Törökország fél az angol barátságtól. A Ra-
dor közli a Stefani ügynökség ankarai jelentését,
mely szerint török politikai körökben nagy aggodal-
ommal figyelik az angol-szovjet orosz tárgyalások-
kat és attól tartanak, hogy Ezen legutóbbi moszkvai
látogatása alkalmával Anglia egész Délkelet-Európát
Moszkvának érdektérületének engedte át. Ankara
aggodalma annál inkább jogosult, mert a moszkvai
tárgyalásokon részt vett Anglia törökországi köve-
tete is.

— Házasság. Karácsony elsőnapján délután 5
órákor a római katolikus székesegyházban tartotta
esküvőjét az Alba-Iulia (gyulafehérvári) dalárda két
közkezdelt tagja: Thüringer Ella és Hanó László.
Az ünnepélyes szertartáson szépszámmal jelle-
tek meg az ifjú pár tisztelői.

— Az autó lerántotta a villamosról. Popil Vla-
dimir cernautii fiatalember az egyik villamoskocsi
lépcsőjén utazott, amikor egy gépkocsi, amely tulsá-
gosan megközelítette a villamost, lerántotta és a
földre dobta. A fiatalember olyan erővel zuhant a kö-
vezetre, hogy koponyaalapi törést szenvedett és meg-
halt.

— Bányászavargások Portugáliában. Lisszabon-
ból jelenti a Német Távírtai Iroda: Az északportugá-
liai bányavidéken az elmúlt napon súlyos zavargások
történtek. Az egyik bányát a szomszédos községekből
jövő bányászok erőszakkal el akarták foglalni és eb-
ben csak a helyszínrre érkezett közbiztonsági gárda
tudta megakadályozni. A rendfenntartó közegek
kénytelenek voltak fegyverüket használni (Rador).

— Nagy tűz Giurgiuban. Tenescu Ioan giurguii
kereskedő üzletében tűz támadt. A veszedelmet csak
akkor vették észre, amikor a lángok már elharapóz-
tak és az egész épületet veszélyeztették. A tűzoltóság
három órai munkával eloltotta a tüzet. A kereskedő
üzletében és raktárában felhalmozott áru elpusztult,
ezenkívül az épület tetőzetét is elhamvasztotta. A kár
több mint két millió lei.

— Brit repülőgép támadása egy spanyol hajó
ellen. Santanderből jelenti a Rador: A négyezeröttszaz
tonnás „Jaime Giroma” nevű spanyol hajót, spanyol
vizeken egy brit repülőgép megtámadta. A repülő
először világító bombát dobott le, majd több robbanó
bombával intézett támadást. A bombák a hajó mellett
robbantak. Utána gépfegyverezni kezdte a hajót, de
csak jelentéktelen károkat okozott. A megtámadott
spanyol hajó foszfátot szállított Santanderbe az
egyik cég számára.

— Négy frateliai (ujkisojai) gyermek borzalmas
halála. Tragikus módon vesztette el Fratelian négy
gyermek az életét. Fratelia (Ujkisoda) B. telepén a
VIII. utcai kis házban lakik Gruin Ioan családja. A
családfő egyébként városi vámos és jelenleg katonai
szolgálatot teljesít. Felesége eltávozott hazuról és
négy gyermekét magára hagyta a lakásban. Az asz-
zony ennalóért indult az üzletbe és hogy távollele
alatt a gyermekek ne fázzanak, erősen rarakott a
tüze és bezárta az ajtót. Miután Fratelian (Ujkiso-
dán) a keresett élelmiszereket nem kapta meg, a vá-
rosba jött. Néhány óra telte el, amíg újra hazatért.
Agyon az ajtót kinyitotta, erős, fojtó füst fogadta.
Mindjárt az ajtónál ott találta holtan négy éves Cecilia
nevű leányát. Az asszony kétségbeesetten rohant
be a füsttel telített szobába, ahol ugyancsak holtan
találta a földön három éves Anton és két éves Bar-
bara nevű gyermekeit. A bölcsőben fekiúdt hat hóna-
pos Melánia nevű leánya, aki még élt. A megrémült
anya ölbekapta csecsemőjét, kiszaladt vele az utcára,
segítségért és orvosért kiáltott. Mire az orvos megér-
kezett, ez a gyermek is, anyja karjai között, meghalt.
Megállapították, hogy a magukra maradt gyermekek
valószínűleg játszódtak a tüzzel és a kályhából kihullt
parázs meggyújtotta a közelben álló és szalmával ki-
tömött ottománt. A kicsiny szobában a hirtudorából
nem tudott lénerakapni, hanem csak erős füst képező-
dött és ez fojtotta meg a gyermekeket. A csendőrség-
nek erről szóló jelentése kiemeli, hogy szerencsétlen-
ségről van szó és büntény esete nem áll fenn.

— Félmillió leies Iorás Bucurestiben. Falbontó
betörők behatoltak Radulescu Cristache kereskedő
üzletébe és az iródban feltörték a pénztáskáját,
aholban félmillió lei készpénz és ékszereket vit-
tek el.

— Torzszülött csecsemő. Dascalu Leiba barladi
asszony leánygyermeknek adott életet, akinek feje
farkasfejhez hasonlított. A torzszülött néhány napig
élt csak, azután meghalt.

— **ÖFELSÉGE I. MIHAI KIRÁLY ÉS ELENA ANYAKIRÁLYNÉ MEGTEKINTETTÉK A BRASOVI MŰ-LESIKLŐK VERSENYÉT.** Braşov (Brassó) jelentik: Öfelsége I. Mihai király és öfelsége Elena anyakirályné vasárnap látogatást tettek a Braşov (Brassó) melletti Poianán, ahol megtekintették a brasóvi és prahovári mű-lesiklők ügyességi versenyét. A verseny után a királyi vendégek visszatértek Sinaia-ba.

— **Aradi vasutás-nyugdíjasok utazási szabadjegye.** A volt csanádi palotában működő vasutás-nyugdíjasok egyesülete közli tagjaival, hogy az 1942. évre szükséges utazási szabadjegyek elnyerése érdekében csütörtökön jelentkezzenek az egyesület irodájában Vigyék magukkal arcképes igazolványukat, nyugdíjnyelvüket és kiskorú gyermekeik keresztneveit.

— **Aradi zongoraművész rádióhangversenye.** Hétfőn délután aradi zongoraművész szerepelt a budapesti rádió műsorán, Vásárhelyi György Schubert: Moments musicaux című szerzeményét játszotta. Vásárhelyi György már évek óta külföldön él, állandó lakhelye Berlin és onnan jár hangversenykörutjaira Európa különböző fővárosaiba. Szülei Aradon élnek.

— **Olasz egészségügyi katonai vértömlesztéssel megmentette egy sebesült angol katonai életét.** Rómából jelenti a Rador: Thomas Griffin huszonhat éves délafrikai angol katonai a marmarikai harcokban súlyos sebesüléssel olasz fogságba esett. Az orvos megállapítása szerint vértömlesztéssel lehetett megmenteni. A havi katonakórházban, ahol az angol hadifogoly fektült, Lorenzo Quinto olasz egészségügyi katonai önként háromszázötven gram vért adott a sebesültnek.

— **Aradon továbbra is a régi kenyérjegyek érvényesek.** Az aradi városi ellátásügyi hivatal közli, hogy az új rendszerű élelmiszerjegyek életbelépéséig a régi kenyérjegy és a régi kenyérjegyrendszer érvényes.

— **Házasság.** Balássy Ilona brasóvi (brassói) tanárnő és Forrás István bucarestii textilmérnök december 28-án tartották esküvőjüket Brasóvban (Brassóban). (Minden külön értesítés helyett).

— **Elfogott betörők.** Lupu Iosif és Scardia Ilie partosi legények betörték a banloci (bánlaki) uradalomba és az ablakon át behatoltak az ottani raktárba. Negyedmillió lei értékű szijjat loptak el. A csendőrség elfogta a betörőket és beszállította mindkettőt a timisoarai (temesvári) ügyészségre.

— **Leesett a létráról, szőnyeghalt.** Foch Katalin nyolcvankét éves mészaki (másiaki) asszony létrán alkart a háza padlására felmenni, hogy onnan a havat letisztítsa. Az idős asszony a létrán megcsuszott és lezuhant. Nyomban meghalt.

— **Hatalos autóbaleset.** Az egyik fővárosi taxi-autó, amelyet Buica Gheorghe sofőr vezetett, a Colentina-úton elütötte Teisanu Nita hatvanhat éves embert, aki olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a kórházban meghalt.

— **Farkasok özöne a Lappföldön.** Stockholmól jelenti a Stern-iroda: A Lappföldön ebben az évben hatalmas számban jelentek meg a farkasok. Egyes vidékeken a vadak megtámadták és felfalták a renszarvasokat, amely a lakosság egyetlen jövedelmi forrása. A hatóságok irtóhadjáratot kezdtek a farkasok ellen. (Rador).

— **Tíz tisztviselőjét azonnali hatállyal elbocsátotta az aradi textilgyár.** Kellemetlen meglepetés érte az aradi Neuman-féle textilgyár, az Aradi Textilipar Rt. tíz keresztény tisztviselőjét. A gyár igazgatója ugyanis, arra való hivatkozással, hogy nincsen elegendő nyersanyag, értesítette tíz tisztviselőjét — románokat, magyarokat és németeket vegyesen — hogy 1942. január elsején már ne menjenek be hivatalukba. Elbocsátott a gyár öt mestert is, négy keresztényt és egy zsidót. A leépített alkalmazottak a törvény által biztosított végkielégítést megkapják.

— **A TÉLI SEGÉLY támogatása:** keresztény felebarát kötelesség. Aki a téli segély nemes és áldozatos munkáját adományával támogatja, hozzájárulásával a közös célért folytatott küzdelem győzelmét segíti elő.

— **Kovács Zoltán református vallásánár** eltávozik Aradról, időviden már megemlékeztünk róla, hogy uzoni Kovács Zoltán aradi református vallásánár végleg eltávozik Aradról és lelkipásztori működését Aiudon (Nagyenyeden) folytatja. A fiatal papot ugyanis az aiudi (nagyenyedi) református Bethlen-kollegium előjárósága december elején az intézet vallásánárának választotta és Kovács Zoltán a felajánlott állást elfogadta. Aradon tizenhárom évig működött Kovács Zoltán, először mint segédlelkész, később mint vallásánár és ezen idő alatt nemesek hívei, hanem a város egész magyarsága körében sok barátot és tisztelőt szerzett. Távozását sokan ószintén sajnálják Aradon. Aradi hívei előtt busuzó beszédet vasárnap délelőtt mondotta el Kovács Zoltán a belvárosi református templomban. Busuzását sokan megkönyvezték a templomot zsufolóság megtöltött hívek közül és az istentisztelet befejeztével a presbiterium és az egyház nevében Dömötör László mérnök-főgonnok, a Református Nőszövetség nevében Tarnoczi Lajosné elnöknő, volt tanítványai nevében pedig Kotilla Erzsébet busuzott el a távozó lelkipásztortól. A nőszövetség egy szép hordozható irógyépet adott emlékké Kovács Zoltánnak. A vallásánár gái hívei nevében Csizmadia Györgyné köszönt el Kovács Zoltántól, ak' Mossótv-telei híveitől már utóvkor elköszönt. Kovács megüresedett helyének betöltéséről még nem döntöttek. Új állomáshelyén a karácsonyi iskolai szünet után kezdi meg vallásánári működését.

Japan meglepetésszerű hadisikereinek titka

Tokióból jelenti a Rador: Az egyik japán lap a „Prince of Wales” nevű brit csatanaő elsőlyesztésével foglalkozva megállapítja, hogy az egész világ feltehetőleg a kérdést, hogyan volt lehetséges, hogy a világ legerősebb páncélos csatanaője alig tizenkét perc alatt elsüllyedt. Ez a nagyszerű harci eredmény a japánok különleges erejű robbanószerének tulajdonítható. Japán 1908-ig külföldön vásárolta a robbanószeret, de azóta saját maga állítja elő és a japán haditengerészet most egy különleges erejű robbanóanyag birtokában van. A Havai-szigeteken, valamint a máljai félszigeten elért eredményeket is az új robbanóanyag tette lehetővé, a jövő hadműveleteknél pedig ki fog derülni az is, hogy az új japán tengeralattjárók olyan különleges fegyvernemet keneznek, amely az összes eddigi eredményeket felül fogja mulni.

AUSZTRÁLIA CSAPATAIT HAZARENDELIK?

Genfből jelenti a Német Távirati Iroda: A svájci sajtó egy ausztráliai szerző nyílt levelét közli. A levél írója megállapítja, hogy

Ausztráliában határtalan megdöbbenéssel tekintenek ama jövő elé, amely erre a világrészre vár, ha az Egyesült Államok által megígért hadianyag a legközelebb időn belül nem érkezik meg.

A levél írója emlékeztet Curtin ausztráliai miniszterelnök felhívására, melyben a kormányelnök kijelentette, hogy Ausztráliának nem amerikai csapatokra, hanem repülőgépekre és hadihajókra van szüksége. Elzáró szerint a japán haditengerészet és légierő közvetlenül fenyegeti Ausztráliát, — írja a nyílt levél szerzője, — s ezért a többi frontokon harcoló összes ausztráliai csapatokat ki kell vonni és haza kell szállítani. (Rador).

Vizkereszt

Ünnepé köszöntött ránk. A templomokban a három királyok nevéről kezdődő emlekezők meg s ez az örök szimulium a modern ember elő ugyanazt az igazságot állítja, amelyet az évszázadok során az egyház legkiválóbb elméi elő ben-sőségesen és mélyérteleműen magyaráztak: a földi nagyságok, a földi hatalmak tiszteletadása a Krisztusnak — kötelesség. Kedves, szép, de elengedhetetlen kötelesség. Krisztus az egyén és a közösség megváltója, illő tehát, hogy nemesek a családi otthonok mélyén éljen a krisztushit és a keresztény szeretet, de ugyan az érzés hassa át a nagy társadalmi közületet s azok vezetőit is. Vizkereszt ünnepe egyúttal a farsang kezdete. A fiatalok felszálló szemmel beszél a farsangi bálok forró hangulatáról, fülében zsongító édességgel visszhangzik a kerinyők melódiaja s bizonyára lesznek, akiknél ez a farsang egyben egy élet sorsának eldöntését is jelenti, hiszen a lányos mamák tíz-e vágya minden téli készülődéskor az, hogy — fészkeljék a ház csillagát, esetleg — csillagait. Ne feledjék el azonban, hogy komoly időket élünk, tegyünk hane fogott a fiatalok egyébként jogos szórakoztatóvágyára, osszuk meg a közösség gondját azaz, hogy az idej farsangon fevelmeztetőbbek és takarékosabbak leszünk, mint voltunk eddig... (—)

— **Keresztény munkások és hivatalosok.** Műs, Vizkereszt ünnepe munkaszünet van es „munka- szünet” szünet. Ezzel szemben holnap, szerdán — „keresztény” Szent János napján — a hivatalos rendszeres munka folyik.

— **Gabona és burgonya kivételével** más élelmiszerek szabadon szállíthatók. Timisoara (Temesvár) városa közli a közönséggel, hogy belügyminiszteri rendelet értelmében az olyan élelmiszerek szállítása a vasuton, amelyek szabad kereskedelem tárgyát képezik, teljesen szabad, minden korlátozás és külön engedély nélkül. Kivételt képeznek a gabonafélék, amelyeknek szállítása ugy a megye területén, mint annak határain túl a megyei prefekturától való engedélyhez van kötve. A burgonya szállítása egyazon megye területén szabad, a megyén túra pedig szintén megyei engedély alapján történhetik. A többi élelmiszere névze nincsen szállítási korlátozás.

— **Betörés Aradon.** Kálmán Józsefné aradi lakosnő panaszt tett a rendőrségen hogy távollétében ismeretlen tettes átkules segítségével behatolt lakásába és onnan 43.000 lei értékű különböző ruhaneműt lopott.

— **Halálos vasúti szerencsétlenség** Aradon. A határszéli Curtiel (Kürtös) község vasúti állomáson halálos szerencsétlenség történt. Bulbuc Patru váltótör a vonalon kezeléskorodott és nem vette észre a hátulról közeledő vonatot. A teljes sebességgel haladó szerelvény mezdőnya elütötte a szerencsétlen vasutast, aki szőnyeghalt.

Tekesport

A „Bronze” mérkőzés elődöntői élénk küzdelmet és egyre emelkedő szintet hoztak Aradon. A két veretlen csapat küzdelme volt különösen izgalmos és végül megiepetésre a szivósan küzdő Infratirea győzelmet hozta. Szép játékot hozott a Prieteni—Macelari mérkőzés is, melyet az egyre jobban formába lendülő „Barátok” nyertek.

A vasárnapi mérkőzések eredményei a következők:

— **Macelari—Tricolor 201:149.** Az egyre fejlődő husiparosok könnyen nyertek, a formájuktól messze alatta játszó Tricolor ellen.

— **Prieteni—Fortuna 194:146.** Az egyre javuló Prieteni főlényesen bánt el a gyengén taroló Fortunával.

— **Infratirea—Metalurgistul 199:196.** A szívetl küzdő Infratirea, a már elvesztettnek látszó mérkőzést nagy végjátékkal nyerte, a ma gyengébben működő vasasok ellen.

— **Prieteni—Macelari 200:185.** Már-már a husos csapat látszó győztesnek, de végül a jó végjátékot produkáló Prieteni rutinja érvényesült.

E mérkőzések után az Infratirea, Metalurgist és Prieteni maradtak állva a küzdelemben, amelyet kedden folytatnak és fejeznek be, a következő napon: Metalurgistul—Prieteni 16 órakor, Infratirea—I. mérkőzés vasárnap 17 órakor.

Újveleles gyógyszerterárok

Kedden, január hatodikán Aradon a következő gyógyszerterárok tartanak éjszakai szolgálatot: Niedermayer (Szerb-palota), Kain (Avram Iancu-tér) és Hajós (a prefekturával szemben).

Szerdán, január hetedikén Aradon a következő gyógyszerterárok tartanak éjszakai szolgálatot: Dick (Marasesti-utca elején), Janka (a betegsegélyzővel szemben) és Weisz (Avram Iancu-tér).

CORSO (ARAD) Előadások 11:30, 3, 5, 7:15 és 9:15-kor
Tel. 23-64

Ma kedden enekli először hosszas várakozás után a világ legnagyobb tenoristája

Benjamin Gigli

az

A7 éneklő bolond

című filmben

a BAJAZZOK, ROMEO és JULIA c. operák felejthetetlen áriáit a „MARIA” című szerelmi dalt és számos olasz népdalt, vele együtt énekel a filmben a legszebb német énekesnő KIRSTEN HEISERG. — Közkívánatra még pár napig a kiváló filmkabaré

A legújabb hirdető

A legújabb hirdető

G Y E R M E K V I L Á G

GÁSPÁR, MENYHÉRT, BOLDIZSAR

Gáspár, Menyhért, Boldizsár,
Három keleti király,
Vendége a Jézuskának,
A kis Jászolban aivónak,
Csillagsugár volt vezérük,
Vitte őket szeretetük.

Gáspár, Menyhért, Boldizsár,
Három keleti király,
Megérkeztek Betlehembe,
Szolgáikkal egyetembe,
Aranyat hoztak, tömjént és mirrhát,
Köszöntötték kis Jézuskát.

Gáspár, Menyhért, Boldizsár,
Három keleti király,
Mellétek állok most én is,
Ajándékot adok én is,
Kicsi szívem szeretetét,
Imádságát . . . köszönetét.

PAPP ANNUSKA (Arad.)

A vasorru bába meg a szegény legény

(NÉPMESE)

A világ végibe, annak is a esücskibe élt egyszer egy szegény ember meg a felesége. Nem volt azok-
nak egyebük, mint tizenkét szép fiúgyermekük.

Amikor a legnagyobbik fiú valamelyest fel-
peredett, gondolta a szegény asszony, hogy elkel-
ne már mellette menyecske is a háznál. De nem
akadt leány az egész faluban, aki a fiához ment vo-
na feleségül.

Azt mondja erre a fiú az anyjának:

— Sose busuljon, édesanyám! Majd keresek én
magamnak feleséget a föld alól is!

Ment, mendegélt. Közben mondogatta:

— Csak már feleségem volna! Csak már felesé-
gem volna!

Egyszer csak honnan, honnan nem, esunya,
csunya öregasszony tűnt eléje. Szeme csak egy
volt, az is a homlok közepén, az orra az állát verte
és akkora fogal voltak, mint a lapát.

— No, csak gyere mindjárt velem, ha feleséget
akarsz!

Azzal — még mielőtt a legény szólhatott volna
— rálépette egy nagy lapos kőre. Az megmozdult
arcsuk és már vitte is le őket mélyen a föld alá,
egy szép ház elé. Mikor ide beléptek, tapsolt egyet
a csunya öregasszony s tizenkét leány termelt elő.
Lapátoga, állig érő orra volt valamennyinek, fél-
szemük pedig a homlokuk közepén.

— Ugy-e, milyen szépek a leányaim? — mon-
dta a csupa öregasszony. — Hát csak válasszal kö-
zülök!

— Jaj, — felelte kinjában a legény — olyan szép
valamennyi, hogy nem is tudok közülök vá-
lasztani.

— No, akkor majd holnap! — felelte az öreg-
asszony.

— Jaj, dehogyan kell nekem feleség! Jaj, csak
egyszer szabaduljak innét! — mondogatta magában
a legény, amikor magára maradván, leült busan egy
sarokba. Am úgy éjjeltájban csak elébe tűnik egy
aranyhajú, gyönyörű szép leány.

— Tudod-e, hogy a vasorru bába házához ke-
rültél? — mondta a legénynek. — No, azért ne bu-
sulj, mert ott vagyok én is a leányai között. De csak
tizenegy leánya az övé, engem úgy rabolt el anám-
tól, a vasvári királytól, tizenkettődiknek. Azután el-
varázsolt, úgyhogy mindennap csak egyetlen órára
lehetek olyan, mint azelőtt. De te örökre megvál-
hatsz ha feleségül választasz.

Még jobban elbusulta magát erre a legény:

— Jaj, de örömmel választanálak, de hogyan,
amikor mind egyformák vagytok!

— Nézd meg holnap jól mindegyik leányt.
Amelyiknek egy fehér szál lesz a szempillájában,
az én leszek — felelte a leány és már el is tűnt.

Másnap azután, amikor a legény odaállt a tizen-
két egyforma csunya leány elé, csak meglátja
végre az egyik szempillájában a fehér szálát. Azt
választotta.

Mérges lett erre a vasorru bába és rákiáltott a
legényre, hogy jaj, éppen a legrosszabbikat választ-
totta, holnap válasszon majd jobbat.

Nagy busulásban vörösztott a legény, amikor
éjjeltájban megint csak ott termelt előtte az arany-
hajú leány. A lelkére kötötte, hogy ha másnap oda-
áll ismét a tizenkét leány elé, válassza azt, amelyik-
nek egy piros folt lesz a fülcimpáján.

Megörült erre a legény és úgy is eszelekedett.

A vasorru bába azonban majd megpukkadt
mégében és csak nem adta oda neki most sem a
választott leányt.

— Holnap majd különben válasszal — mondta.

Harmadik éjjelen jött el már a busuló legény.

hez az aranyhajú leány, de most már ő is szomorú
volt.

— A vasorru bába nagyon vigyáz reám s így
nem adhatok több jelt, csak egy jó tanácsot: lépj az
elé a leány elé, amelyik majd a legközelebb áll hoz-
zád és tégy úgy, mintha azt akarnád választani! Ak-
kor majd mind feléd fog fordulni és mindnek nevet
a szeme, csak az enyémben lesz egy könnyesepp.
Erről megismerhetsz.

Azzal el is tűnt az aranyhajú leány.

Másnap azután csak látja a legény, hogy mind
a tizenkét leánynak egy fehér szál van a szempil-
lája között. A füle cimpáján is mindnek ott van a
piros foltocska is. Odalépett hát mindjárt a legkö-
zelebbihez, ahogyan az aranyhajú leány mondta.
Erre mind nevetéssel szemmel fordult feléje, csak egy-
nek a szeméből pergett le egy gyémánt könnye-
csepp.

Ezt választom — kiáltotta a legény, azzal máris
odaugrott az aranyhajú leányhoz, aki e pillanatban
örökre visszanyerte régi alakját.

No lett erre látna, kiabálás! A sok csunya
leány meg a vasorru bába csak úgy esattogatták
lapátfogakat és talán szét is tépték volna a legényt
meg az aranyhajú leányt, ha azoknak nem sikerül
megszökni előlük. Kánn a ház előtt a leány csak
dobbantott egyet a lábával s egyszerre fönn voltak
a mezőn. Aztán csak szaladtak, szaladtak tovább,
ahogy csak bírtak, mert ott nyargalt mögöttük a
vasorru bába is a tizenegy leányával. A kerek mező
határan azonban már véget ért a vasorru bába ha-
talma fölöttük s egy szerencsésen eljuthattak a vas-
vári király udvarjába.

No, itt fogadták csak nagy örömmel őket!

A király mindjárt a legénynek adta fele király-
ságát, és szegény, jó szüleit meg a tizenegy testvérét
is elhozatta a lakodalomra. Boldogságban éltek
mindhalálig.

Négy királynak tizenkét leánya

Év-országnak négy dus,
hatalmas királya,
minden királynak van
három szép leánya.

A legelső királyt
úgy hívják, hogy Tavasz,
három tündér-lánya
füvet, lombot fakaszt.

Második király: Nyár.
Telj kosara tárva,
gyümölcsöket érlel
három tündér-lánya.

Harmadik király: Ősz.
Amerre lépett,
három tündér leány,
szór aranylevelet.

Negyedik király: Tél.
Három tündér lánya
csillogó havat hint
hegyekre, rónákra.

No, egy ügyes gyerek
mondja el izibe,
tizenkét szép lánynak
ugyan mi a neve?

Irén néni

KISS ERZSIKE, BRASOV (BRASSÓ)

A legdrágább ajándék

Karácsony másodnapján ementünk Etukaék-
hoz, vendégségbe. Etuka egy osztályai fejébb jár
iskolába, mint én, ő még csak negyedikes elemista.
Etuka sok ajándékot kapott az idén is, volt meny-
zetig érő karácsonytája, játéka, képeskönyv,
cukorka, egy pár kocsolya és még több más apró
ajándék.

Etuka örömtől sugárzó arccal mutatta nekem
ajándékait és megkérdezte, hogy nekem mit hozott
a Jézuska?

Bizony a mi karácsonyfánk szerényebb volt, de
azért nekem még s a legszebb. A karácsonyfa alatt
sem volt ennyi ajándék, de én jobban örültem kará-
csenyi ajándékomnak, mint Etuka az övének, mert
az én karácsonyi ajándékom az volt, hogy a szent-
este apuka is otthon lehetett. Hat év óta először,
mert apukának olyan szolgáata van, hogy még ka-
rácsony este is távol kellett maradnia mindig a csalá-
dától otthonról.

Apuka délután hatra megy be szolgáatba és
éjjel egykor fejezi be a munkát. Az idén azonban
egyik munkás barátja helyettesítette apukát, mert
annak még niúsen családja és azt mondta, hogy
szívesen tudnánk apukam helyett és így ért az a
nagy öröm bennünket, hogy apuka karácsony este
otthon volt a mi szerény kis családj körülünk. Ne-
kem ez minden ajándéknál nagyobb öröm volt és
elmondtam Etukának is, hogy ez volt az én leg-
drágább karácsonyi ajándékom, az tudniük, hogy
apuka is otthon lehetett Etuka furesán nézett rám
és nevetett. Kinevetett engem. Azt mondta, hogy
ez nem ajándék, csak a cukor, a játék és az íjesmi
az ajándék. Én ekkor majdnem sírtam úgy fájt,
amit Etuka mondott és hogy ne lássa a könnyemet,
lehajtottam és úgy néztem az ő ajándékait, melyek
egymás mellett sorakoztak a földön. Ugye, nem gon-
dolkozik minden gyerek úgy, mint Etuka?

Mi azután hazamentünk és elmondtam Anyu-
nak, hogy Etuka kinevetett engem. Anyu azt mon-
dta, hogy nem minden gyermek tudja úgy átérze-
ni a másik érzelmeit, ahogy kellene és biztosan azért
nevetett Etuka is, aki külföldben jó kis lány. Azt is
mondta Anyu, hogy neki is az volt a legdrágább
ajándéka, hogy együtt lehetünk mindnyájan kará-
csenykor. Azt hiszem, hogy ez nemesak minájunk
volt így, hanem sokaknál . . .

JÁTSSZUNK GYEREKEK!

Burgonya-párviadal

No, fiúk, ki a legény a talpán? Párviadalt
játsszunk, de nem karddal, hanem mással. Ugyan
mivel? Hát egész egyszerűen. Kanállal, meg burgo-
nyával.

Aljon ki két legényke a viadal színhelyére,
szemben egymással.

Kettőjük között húznak két vonalat (zsinégből is le-
het), félméternyre egymástól. Aki átlépi, veszített.

A viaskodók között tehát mindig fél méter tá-
volságnak kell lennie. Minikét fél mindkét kezébe
egy-egy evőkanalat kap.

A jobb kezükben a kanál üresen marad, ez-
zel fognak vívni. A balkezükben levő ka-
nába azonban egy-egy burgonyát is teszünk.

Ez jelenti az életüket, amit minden ügyességükkel
védeniök kell. Hátá mögé senki sem teheti kezét a
burgonvás kanállal.

Adott jelre a bajvivők összeesapnak. Minden-
ki igyekszik a maga üres kanálával kiütni a másik
burgonváját, ugyanakkor azonban balkezében vi-
gyáz a sajátjára.

Aki egyetlenül fejezi a burgonvát a kanál-
ból, vagy ellenfelének sikerül azt kiütnie
belőle, az elbukott a viadalban, — az a vesztes.

Megütni azonban csak az ellenfélnek a kanálját vagy
a burgonváját szabad. Aki ellenfele kezére, fejére,
vagy más testrészére üt, hibapontot kap, sőt, ha ezt
megismétli és szándékosan, vagy durvaságból tes-
zi, ki is állítható a játékból.

No, rajta, rajta, gyerekek! Játsszunk ki az ügye-
sebb, — ki lesz a győztes?!

Mezőgazdasági

haszonbérleti szerződések szabályozása

A hivatalos lapban megjelent a mezőgazdasági birtokok haszonbérbeadását szabályozó rendelet-törvény.

A rendelet-törvény kimondja, hogy a bérbeadás csak olyan birtoktestekre vonatkozhatik. Kivételt képeznek a műveletlenül álló földek, ezeknél megengedik a részbeni bérbeadást is. Haszonbérlet csak árja származású román állampolgárságu személy lehet.

Az ötven hektáron felüli birtokok haszonbérletét csak olyan személyek lehetnek, akik valamilyen mezőgazdasági szakiskolát végeztek, vagy ennek hiányában igazolják, hogy legalább öt éven keresztül száz hektárt meghaladó birtokot vezettek. Amennyiben olyan személy venne haszonbérbe földet, aki nem felel meg a fenti követelményeknek, köteles a birtok

vezetésére szakembert szerződtetni. Ötven hektáron felül csak akkor lehet valaki haszonbérlet, ha megfelelő élő és holt eszközök állnak rendelkezésre a föld megműveléséhez, vagy pedig igazolja, hogy ezek beszerzéséhez anyagi eszközök állnak rendelkezésre.

A haszonbérlet időtartama legalább öt év. Kivételes esetekben a földművelésügyi miniszterium jóváhagyásával ez három évre is lezártható. Közhatóságok és jogi személyiségek birtokait legkevesebb hét évre adhatják haszonbérbe.

A jelenlegi haszonbérleti szerződések lejártukig érvényben maradnak, de úgy a tulajdonos, mint a haszonbérlet köteles három hónapon belül a haszonbérleti szerződés másolatát bemutatni az illetékes mezőgazdasági kamarának.

Új románosítási törvény készül

A munkaügyi miniszterium közli, hogy az 1940 november 16-i törvényrendelet eredményét figyelembe véve új románosítási törvényjavaslatot készített, amelyet a miniszterközi bizottság elé terjesztett. A törvényrendelet a katonai, gazdasági és politikai adottságokból fakadó szoros együttműködés szellemében készült.

Ugyanekkor a miniszterium felszólítja a vállalatok melletti különleges ellenőrző felügyelőket, hogy legkésőbb január 15-ig terjesszenek be jelentést a központi románosítási hivatalhoz a körzetükbe tartozó vállalatoknál alkalmazott zsidókról.

SZIGORU BÜNTETÉS A NEMZETVEDELMI ILLETKÉPTÖRVÉNY KIHAGÓIRA. A pénzügyminiszterium szigorú rendelkezést hozott a négyszázalékos nemzetvédelmi illetéktörvény kihágói ellen. Ezenkívül, amennyiben megállapítást nyer, hogy a kereskedő nem számította fel a vásárlás összege utáni illetéket, a fizetendő illeték háromszorosával, továbbá ötven ezer leig terjedő pénzbírsággal büntetik. Visszaesés esetén elrendelhetik az üzlet bezárását.

Beiktatták hivatalába a központi románosítási hivatal elnökét. Bacescu Sergiu, a munkaügyi miniszterium vezértitkára és a tisztviselői kar jelenlétében iktatták be hivatalába Cront Gheorghet, a központi románosítási hivatal új elnökét.

Több mint harminckett millió hektárt vetettek be gabonával Európában. A Berlinben megjelent „Internationale Agrarundschau” című heti lap megállapítása szerint Európa 1942. évi gabonatermése eléri az utolsó tíz év átlagát. Az utolsó tíz évben 1935-ben vetették be a legnagyobb területet gabonával, 32 millió hektárt, amit az őszi vetéseknél messze túlhaladnak.

Varjuirtási hadjárat január hónapban. A földművelésügyi miniszterium illetékes osztálya elhatározta, hogy január hónapban a madártani intézettel együttműködve varjuirtási hadjáratot kezd.

Harmincnyolc kilogramm szárított fűzélék. A földművelésügyi miniszterium külső szervei útján eddig 33 ezer 785 kilogramm fűzélékfélét szárított. Tekintve, hogy személyenként átlagban négy gram szárított fűzélék szükséges, a mennyiség 8 millió 446 ezer 250 adagot jelent.

Megei ellátási hivatali vezetők. A nemzetgazdasági miniszterium most kiadott rendeletével Faur Liviu vezérfelügyelőt a Timis-Torontal (Temes-Torontal) megyei, Craciunas Silviu főmérnököt a Sibiu (Szeben) megyei és Hossu Alexandru főmérnököt a Prahova (Brassó) megyei prefektúra mellett működő ellátási és árellenőrzési hivatal vezetésével megbízta. Az ellátási hivatalok vezetői, akik egyébként valamennyien ipariügyi felügyelők, ezért a tisztségükért nem kapnak díjazást.

Közel hat milliárd lei bevétele volt kilenc hónap alatt a dohányjövődéknek

Az autonóm monopólpénztár most kiadott jelentése közli, hogy a múlt év első kilenc hónapjának dohányfogyasztási átlaga havi 920 tonna volt. Legkisebb volt a fogyasztás január hónapban, amikor 737 tonna és a legnagyobb szeptember hónapban, amikor 1278 tonna dohányterméket fogyasztott el.

Annak ellenére, hogy úgy 1939, mint 1940 hasonló időszakához képest mennyiségileg kevesebb dohányterméket kelt el, a bevételek az árak emelése következtében növekvő irányzatot mutatnak. Így, amíg 1939 január-szeptember hónapok között a dohányjövődék bevételé 3 milliárd 902 millió 523 ezer lei volt, addig ez az összeg 1940-ben 4 milliárd 442 millió 348 ezer leire, 1941 megfelelő időszakában pedig 5 milliárd 908 millió 577 ezer leire emelkedett.

MEGVALTOZTATHATÓ A FÉMPENZEK BECSERÉLÉSÉNEK HATÁRIDEJE. Törvényrendelettel felhatalmazták a pénzügyminisztériumot, hogy valahányszor szükségét látja, a fémpénzek becserélésének határidejét megváltoztassa. A határidő megváltoztatása miniszteri rendelettel történik.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195. svájci frank 43.70—45.43. Kírling devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—3.05, német márka 59—60, szlovák korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.12—3.24, olasz lira 9.50—9.50, horvát kuna 2.95—3. Font devizák (90 százalékos felárral, egyiptomi font 776.91—807.50.

Határidő napló

JANUÁR 10:

Kertészeti forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő. Ócskavaskészletek havonta eddig a napig bejelentendők.

JANUÁR 15:

Egyéni és társas cégek a románosítási ananitikársághoz bejelentést kötelesek tenni törvényes képviselőik, igazgatósági tagjaik és részvényeseik, valamint az 1940—41. évi mérleg, illetve a betéti és kereseti társaságoknál a bel- és kültagok és cégtulajdonosok etnikai származásáról. Valamennyi esetben feltüntetendő az előző igazgatósági tag, részvényes, bel- és kültag, illetve cégtulajdonos etnikai származása is.

JANUÁR 17:

Gyapotfonódnaknak a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyagosztályához külön a katonai és külön a polgári célokra kapott nyersanyag, gyártott és leszállított gyapotfonal kéthetenkénti bejelentési kötelezettségének határideje.

Ha Timisoara-ra

érkezik, szálljon meg a

„HOTEL EUROPA”

szállodában

IV, Bul. Regele Mihai 17 sz. alatt

A szállója kedvező fekvésével, központi fűtéssel, folyó meleg- és hideg vízzel, komfortos szép szobáival, fürdőszobáival, de polgári áraival otthonias kényelmet nyújt. Telefon: 21-19. szám.

KEDD, JANUÁR 6

București: 7.55 Hírek, hanglemek. 12 Hanglemek. 12.30 Hírek, 12.50 Zenekari hangverseny. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 18 Hírek. 18.05 Zenekari hangverseny énekszókkal. 19 Előadás. 19.15 Énekhangverseny. 19.35 Csellónégyes énekszókkal. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. sport. 20.15 Hanglemek. 20.40 Előadás, hanglemekkel. 21.05 Operarészlet. 22.05 Hírek. 22.20 Táncczene. 23 Hanglemek.

Budapest I: 8 Hanglemek. 8.45 Hírek. 10 Egyházi ének és szentbeszéd. 11 Görög katolikus istentisztelet. 12.20 Melles Béla zenekarának hangversenye. 13 Előadás „A háromkirályok” címmel. 13.45 Hírek. 14 Hanglemek. 15 Felolvasás. 15.20 Akkordeon hangverseny. 15.40 Felolvasás. 16 Szórakoztató zene. 17 Hírek. 17.20 Magyar nótáest. 18.10 Felolvasás „Erdélyi költészet” címmel. 18.35 Csellóhangverseny zongorakísérettel. 19 Hírek. 19.20 A rádiózenekar hangversenye. 20.25 Felolvasás. 20.40 Hangjáték. 21.40 Hírek, sport. 22 Cigányzene. 22.40 Hanglemek. 23 Idegennyelvű hírek. 24 Hírek.

SZERDA, JANUÁR 7

București: 7.55 Hírek, hanglemek. 12.00 Akkordeonhangverseny. 12.30 Hírek. 12.50 Zenekari hangverseny. 13.50 Németnyelvű hírek. 14.00 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 18.00 Hírek. 18.05 Zenekari hangverseny énekszókkal. 19.00 Művészeti szemle. 19.15 Hanglemek. 19.35 Spanyol dalok és táncok. 19.50 Német nyelvű hírek. 20.00 Rádióhíradó, sport. 20.15 Hanglemek. 20.40 Előadás. 21.00 Németország órája. 22.00 Hírek. 22.20 Operarészletek. 23.00 Hanglemek.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7.00 Hírek. utána hanglemek. 10.00 Görög katolikus istentisztelet. 11.20 Hanglemek. 11.40 Divattudósítás. 12.10 Hanglemek. 12.40 Hírek. 13.30 A vörös kereszt szolgálata. 13.45 Zenekari hangverseny. 14.30 Hírek. 15.20 Szalonzene. 16.10 Közvetítés Ungvarról. 16.45 Hírek. 17.15 Kórhé Endre vidám dalokat énekel. 17.35 Felolvasás. 17.50 Táncczene. 18.20 Katonaműsor. 19.00 Hírek. 19.20 Cosifan tutte című opera előadásának közvetítése. 21.40 Hírek. 22.10 Az opera folytatása. 23.30 Kalmár énekel. 24.00 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 8

București: 6.55 Hírek, hanglemek. 12 Hanglemek. 12.30 Hírek. 12.50 Hangverseny. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 15.10 Hanglemek. 18 Hírek. 18.05 Hangverseny. 18.35 Hanglemek. 19 Irodalmi szemle. 19.15 Zene. 19.30 Hanglemek. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó, sport. 20.15 Hanglemek. 20.40 Előadás. 21 Közvetítés. 22 Hírek. 22.20 Hangverseny. 23.30 Hanglemek.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.15 Szórakoztató zene (hanglemek). 11.20 Marx: Fantázia (hanglemeztől). 11.40 Egy régi karácsonyeste (felolvasás). 12.10 Szórakoztató zene. 12.40 Hírek. 13.30 A Vöröskereszt rádiószolgálata. 13.45 Kócsó Antal cigányzenekara. 14.30 Hírek. 15.20 Zenekari hangverseny. 16.10 Asszonyok tanácsadója. 16.45 Hírek. 17.15 Radics Gábor jazz-együttese. 17.45 Mezőgazdasági felolvasás. 18.15 Szegedi Ernő zongoraszámai (Ravel, Debussy és Chopin). 18.40 Az olasz nagyipar keletkezése (előadás). 19 Hírek. 19.20 Magyar nóták hanglemeztől. 19.45 Borbély a börtönben (felolvasás). 20 Művészletek. 20.30 Küllügyi negyedóra. 20.45 Rádiózenekar. 21.40 Hírek. 22.10 Beethoven: III. szimfóniája hanglemeztől. 22.25 Sárközy Gyula cigányzenekara Szánthó Gyula énekszámaival. 24 Hírek. 0.15 A Vöröskereszt rádiószolgálata.

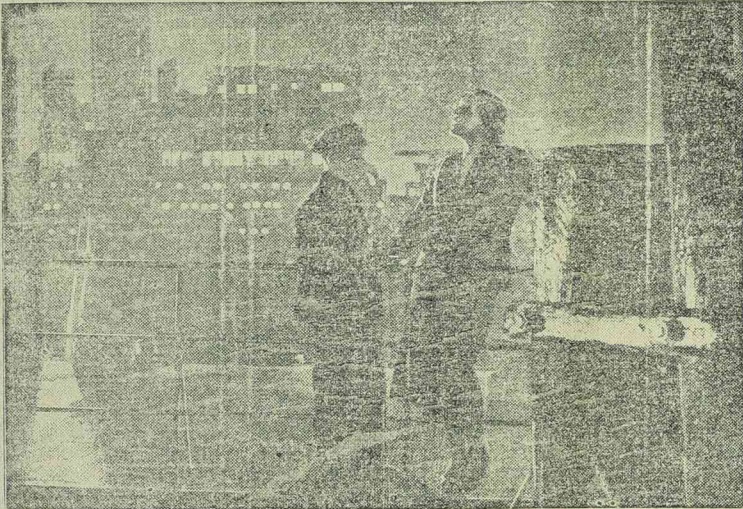
Budapest II. nem közvetít műsort.

UFA ES TOBIS FILMSLAGEREK

UNNEPI ZENE A FILMBEN

Herbert Windt ama zeneszerzők közé tartozik, akiket a film segített a teljes kibontakozáshoz. A nagy filmalkotások szép zenéje többnyire Herbert Windt nevéhez fűződik. A kiváló zeneszerző mint frontharcos résztvett az előző háborúban és mint rokkant került haza. A küzdelem lemondásokkal teli éveit után végre 1932-ben feléje mosolygott a siker, mert a berlini állami operában bemutatásra került az Andromache című nagy operája. A nemzeti szocializmus diadala után két filmhez írt zenét, majd megbízták a hatalmas olimpiai film zenei aláfestésével. A film sikeréhez hozzájárult az ő zenéje is. Most már a harmincharmadik film zenéjét írja. „A haza mindenek-

előtt” című UFA-film is az ő munkája. Ebben nemcsak a győzelem himnuszát és a háború dalát költötte, hanem a nagyszerű végkifejlésben a front és az otthon együttműködését is művésziessé kifejezte. Herbert Windt elmondotta, hogy először elolvassa a forgatókönyvet és azután már a kész szöveget zenésíti meg. Az igazi munka tulajdonképpen akkor kezdődik számára, amikor a film már nyersen készen áll és az összevágásra kerül a sor. A filmet ismerve, lát komolyan a munkához és ez a komolyság és művészi elmélyülés egyik titka az általa szerzett filmzene sikerének.

Jelenet az „Egy lány partra száll” című UFA-filmből

Falusi levegő a filmstúdióban

Az UFA-filmstúdió egyik csarnokában hatalmas, előkelő palota várta a filmfelvételek megkezdését, míg a szomszédos stúdióban a valóságban megfelelő tiroli parasztházak épültek. Még a tehénistálló sem hiányzott és az odazárt tehének hamarosan gondoskodtak arról, hogy a hamisítatlan falusi levegő sem hiányozzék. A rendező, amikor megtekintette a stúdiót, igazán meg volt elégedve. Ezt a tiroli falurészletet a Nászéjszaka című filmhez építették fel. A cím mögött nem egy fiatal pár drámai története húzódik meg, hanem egy hamisítatlan és igazi falusi vigjáték, amely telítve van életérvel és mulattató jelenetek-

kel.

A film felvételénél sokszor kellett egy-egy lépést megismételni, mert a tehének bögése minduntalan megzavarta a csendet. A hangkeverő kétségbeesetten kérte a jelenetek megismétlését, mert a jámbor néglébuak egyáltalán nem vették figyelembe a csendre vonatkozó rendezői utasításokat.

A hangulatos, jökevény történésekkel telített film külső felvételeit a tiroli hegyek között készítették. A főszerepeket Heli Finkenzeller, Albert Janschek, Hans Fidesser, Theodor Danegger, Georg Vogelsang, Rudolf Carl, José Held, Maly Delschaft játsszák.

Borzalmas történet

Gustav Waldau a „W. B. I. titkos iratok” című Bavaria-film egyik szereplője elkésett a felvételekről. Amikor megkérdezték tőle, hogy miért késett el, ezt mondotta:

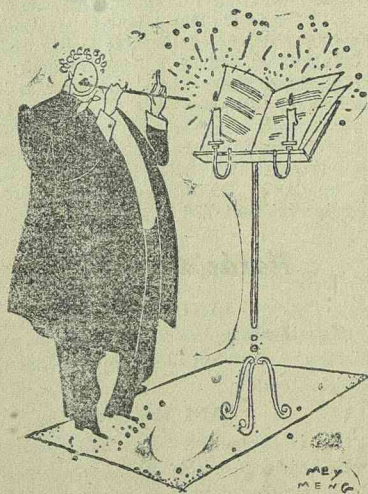
— Képzeljétek gyerekek! Amikor Alexander Golling öltözőjéhez értem, bekopogtam az ajtón, majd bementem. Hát ott állt Golling, hab volt a szája előtt és késse! hadonászott a nyakánál...

— Csak nem akart öngyilkos lenni? — kérdezte ijedten a rendező.

— Dehogyan — válaszolta nevetve Waldau — éppen borotválkoztam...

HANS BRAUNSI WETTER, a kitünő UFA filmszínész

LEO SLEZÁK

az UFA-filmek kedvelt színészének karrikatúrája

Nagyszerű ötlet

Günther Lüders és Willi Rose, a W. B. I. titkos iratok című film szereplői az egyik szünetben beszélgettek. Günther panaszkodott:

— Csak találnak már fel valamilyen szert a horkolás ellen — mondotta —, mert néha a saját horkolásom felébreszt...

— Hát akkor miért nem fekszel a szomszédos szobába — tanácsolta mosolyogva Willi Rose.

JOSEF SIEBER, az UFA filmszínésze

UFA FILMHIREK

Heinrich George játssza a „Bärenhofi lakodalom” című film férfi főszerepét. A kitünő UFA-filmet Karl Frölich tanár rendezte Hermann Sudermann egyik novellája után. Heinrich George egy földbirtokost alakít, aki egy tizennyolc éves leányt akar feleségül venni. A leány szerepében Ilse Werner játsszik kitünően. Később azonban belátja tévedését és akkor a leány egy fiatal hadnagy felesége lesz.

A Violenta című UFA-filmben Annelies Reinhold kapta a női főszerepet. A fiatal művésznő ebben a sok bánattól kísért szerepében érdekes és művészi feladatot kapott.

A Tourjansky által rendezett Illuzió című UFA-filmben Johannes Heesters először játsszik együtt Brigitte Horneyvel, aki egy népszerű fiatal művésznőt alakít. Szerepet kapott ebben a filmben Nicolai Kolin is, aki egy kiöregedett színész szerepében játszik és a szüniőre elkíséri a fiatal színésznőt. Kolin körültekintően adja tanácsait, de még így sem tudja megakadályozni, hogy védenee különböző csinyeket el ne kövessen.

Gisela Uhlen játssza Werner Krauss mellett az „Eg és föld között” című UFA-film főszerepét, amelyet dr. Harald Braun rendez Otto Ludwig hasonló nevű elbeszélése nyomán. A film külső felvételei a Rajna mellett készültek.

Az Aranyváros című UFA-filmben Kristina Söderbaum játssza a főszerepet. A többi szerepet Eugen Klöpfer, Lieselotte Schreiner, Paul Klinger, Kurt Meisel, Anrie Rosan, Rudolf Prack, Frida Richard, Ernst Legal, Oskar Sima, Inge Drexel és Walter Lieck alakítják.

ARAD:

CORSO: Az éneklő bolond.

W. B. I.: A barrikád.

W. B. I.: A vízöntőtűzésre, Franciska!

Sibiu (Szeben):

RIO: Burma lángokban.

CORSO: A hangos hegy.
A főszerepben Hansi Knotek és Paul Richter.

APOLLO: Ángyal vagy.

Timișoara (Temesvár):

APOLLO: Krüger apó.
A főszerepben Emil Jannings.

CAPITOL: Egy zseni diadala (Friedrich Schiller).
Horst Casparral a főszerepben.

THALIA: Mindent teérted.
Dora Komar, Paul Kemp, Fritz Kampers alakításaival.

CORSO: Tosca.

FRATELIAI MOZI: Arany Szanfranciskóban.

ROXY MOZI: (csak kedden): Egy szerencsés gyermek.

Sport

Az AS Roma biztosan győzött és az élre került az olasz labdarugó bajnokságban

Az olasz labdarugó NB I-ben a 11-ik fordulót játszották vasárnap és az eredmények alapján ismét jelentős eltolódások történtek a helyezések sorrendjében. Így az AS Roma csapata Génúában biztosan győzött a Liguria ellen. Ez a győzelem a vezetést hozta, a nálunk is járt, kitűnő római együttesnek, amelynek játékában szerencsésen keveredik az olasz lendület az ugynevezett „bécsi iskola” nyomaival.

A többi eredményeknél főleg a Torino előretérése érdemel figyelmet, de a Lazio is javított helyzetén, annak ellenére, hogy csak döntetlent ért el saját otthonában. Az eredmények a következők:

Modena: Modena—Napoli 1:0 (1:0).

Livorno: Livorno—Bologna 1:1 (1:1).

Milánó: Ambrosiana—Juventus 4:1 (3:1).

Róma: Lazio—Genova 1:1 (0:0).

Génua: Roma—Liguria 3:0 (0:0).

Torino: Torino—Milano 1:0 (0:0).

Trieszt: Triestina—Atalanta 0:0.

Firenze: Venezia—Fiorentina 3:1 (0:0).

A fenti eredmények után az olasz bajnokság állása a következő:

1. Roma	11	5	5	1	18:8	15
2. Venezia	11	5	5	1	13:6	15
3. Triestina	11	4	6	1	13:6	14
4. Ambrosiana	11	4	6	1	18:10	14
5. Torino	11	4	5	2	11:12	13
6. Atalanta	11	5	2	4	18:14	12
7. Liguria	11	4	4	3	20:18	12
8. Lazio	11	3	5	3	18:16	11
9. Fiorentina	11	3	5	3	15:16	11
10. Juventus	11	4	3	4	15:17	11
11. Genova	11	3	5	3	11:13	11
12. Livorno	11	2	5	4	15:23	9
13. Modena	11	2	4	5	11:20	8
14. Milano	11	3	1	7	21:20	7
15. Napoli	11	2	3	6	10:23	7
16. Bologna	11	2	2	7	13:18	6

Az erőviszonyoknak kiegyenlítetttségét bizonyítja többek között az is, hogy a mostani 11-ik forduló után mindössze 4 pont különbség van az első és a 11. helyezett között. Az Ambrosiana sorrendben egymásután a harmadik győzelmét érte el és ezzel erősen felzárkózott az élenállókhoz. A Bologna is állandó — csakhogy rossz formát mutat, ami a bajnokcsapat utolsó helyét hozta.

Ladányi Gedeon nyerte a BKÉ Levitzky-vándordíjas kerecsenyversenyét

A BKE versenyén az összetettversenyt Ladányi Gedeon nyerte 155,5 ponttal Hidvéghy előtt, kinek 156,5 pontja volt. Az eredmények: 500 m-en Ladányi győzött 47,5 mp-el, 1500 m-en Ladányi és Hidvéghy holtversenyben 2:35,6 mp-el végzett, az 500 m-en ugyancsak Ladányi győzött 9:21,2 idővel.

Sifutóverseny a Gyilkos-tónál

A Gyilkos-tónál a magyar válogatott sifutók egy része táborozáson vesz részt, akik részére vasárnap versenyt rendeztek.

A 11 km-es ifjúsági versenyben Agárdy győzött 54:12 mp-es idővel. A felnőttek 16 km-es versenyét Hulényi (MAC) nyerte 1:11:58 idővel.

A stockholmi Götö-csapat nyerte a garmischi jégkorong körmérkőzését

A kiváló svéd jégkorongozó csapat pompás játékkal nyerte meg a Garmisch-Partenkirchenben rendezett két napos jégkorongtornát. A Götö csapat a Sportclub Riesersee legyőzése után 6:0 arányban verte a Berliner Schlittschuh Club csapatát. A második helyért a két vert csapat küzdött és ezen a mérkőzésen a szerencsésebb berliniek 2:1 arányban verték a Riesersee együttesét.

Összeállították a boroszlói EB-on részvevő magyar ökövívók első csapatát

Vasárnap a boroszlói Európa-bajnokságra készülő magyar válogatottjelölt ökövívók válogató versenyen vettek részt. A verseny eredményei alapján Sulkó Béla szövetségi kapitány a következő csapatot jelölte ki: Légsúly Podány (BVSC), harmatsúly Bogács WMTK, nehélsúly Frigyes BSzKRT, könnyűsúly Vojnovits BVSC, váltósúly Torma II BTK, közepesúly Szalai BSzKRT, félnehézsúly Jászai WMTK, nehézsúly Homolya. B-csapat és a tartalékok kijelölése még nem teljes.

Egyéb külföldi eredmények

Bécs: WSC—Floridsdorf 5:2. Vienna—Sturm Graz 4:0.

Boroszló: Boroszló—Posen 5:3, labdarugóválogatottmérkőzés.

Kolozsvár: BBTE—KKE 7:3 (1:0, 1:0, 5:3), jégkorongmérkőzés, amelyen a vendéglátó csapat az első napján már sokkal jobban játszott.

Budapest: A HTVK I. oszt. hölgytörvívőversenyét 17 induló közül Gerevichné-Bogáti Erna nyerte 7 győzelemmel, az ugyancsak 7 győzelmet szerző Buchwald Magda előtt.

Frankfurt a/Main: Frankfurt—Metz 12:4, ökövívómérkőzés.

S-felszerelések

A. M. Mülley

Sport-Optik-Foto

Timisoara I. Str. Solderer 11
F.ók: IV., Bulev. Berthe ot 10 Telefon 10-19

A „Lili Marleen” dal diadala a sportban

Mióta a belgradi rádió esti leadása szinte világhírűvé tette ezt a kedves kis dalt, azóta a sportba is mindenütt bevonult már Németországban a „Lili Marleen”. A Dresdner SC ezen nótá hangjai mellett győzte le a Schaikt és a német—dán válogatott szünetekben is zen dal melodija melegítette fel a arezdai stadion fagyoskodó nézőseregét. Legutóbb a bécsi műkorcsolyázó pár, a Winkelmann—Löhner-kettős választotta gyakorlatához a Lili Marleen népszerű dalját. A közönség ezzel kapcsolatban megállapította, hogy ez nem volt „sportszerű”. Akármilyen rosszul fut, de a korcsolyázó pár, a bírákat már eleve levesszi a lábától a népszerű dal.

Erősítés a lila-zöldekénél

— Három ponton erősíteniünk kell tavasszal.

— Melyik három ponton?

— Amelyikkel az UDR előttünk van.

PORTYATERVEK

— Először úgy volt, hogy megyünk portyára.

— És aztán?

— Ugy is maradt.

Sport hírek mindenfelől

Cristl Cranz, a kiváló német sibajnoknő, a freiburgi egyetem sporttanárnője az első között szolgáltatotta be a hadseregnek azokat a siléceit és felszereléseit, amelyekkel nagy sikereit aratta.

Az USA sportélete megérzi a háborút. Az 500 mérföldes indianapolisi autóversenyt bizonytalan időre elhalasztották.

A német sportot új adminisztrációs kerületekre osztották, ami lehetővé teszi a még jobb működést. Az új beosztás szerint 42 körzet további 900 kerületre oszlik.

Az MLSz nagyszabású nemzetközi műsort tervez tavaszra. A tervezett válogatott labdarugó mérkőzések és azok időpontjai: április 5-én a németekkel, 26-án a spanyolokkal, május 26-án Svájcjal és a bajnokság befejezése után északi pontva dán, svéd és norvég csapatokkal.

Fordításokat,

okmányokat, iroda mi és szakmunkákat, román, német vagy magyar nyelvről vagy nyelvre, vállalk. Levelezőla) érdeklődésre vála zolok Timisoara III, Strada Rusu, Iranu 2 sz.

Apróhirdetések

Kalimazás

Itkárón, aki a német gyors- és gépírásban perfect, a román nyelvet bírja, komoly perfect erő, helybeli vállalatához jó fizetés mellett kerestetik. Sajátkezűleg irt ajánlatot „Ernst Kraft” jelige alatt kérjük e lap kiadóhivatalában leadni, Timisoaran. (3122)

Jól főző szorgalmas, megbízható gazdaszony, aki minden házimunkában járatos, falura kerestetik. Részletes ajánlatokat kérek. Cim a timisoarai kiadóban. (3292)

Vasúttöket magas fizetéssel felveszünk. Desider Friedrich, Timisoara II., Strada Cogalniceanu 8. (3136)

Munkásleányok állandó munkára felvétetnek, Industria Lemnului Arad, Calea Romanilor 16. (1030)

Szalagfűrészek felvétetnek Stiasznykantaanyagárban, Arad. (1016)

Házaspár keres rendszerető, szerény mindenest, jó bánásmód, második otthon. Cim: Alexandru Andrea, Hunedoara, Str. Carmen Sylva 15. (3295)

Kifutóleányt azonnalra felvesz a Rudolf Mosse-cég, Arad, Str. Eminescu 8. szám (7040)

Kifutóleány virágüzletbe felvétetik. Timisoara II., Piata Traian 8. szám. Agnefiöldület. (3153)

Allást keres

Ágynemű-foltozást, szálledőnek is, vállalok. Levelezőlaphívásra házhöz megyek. Timisoara III., Str. Tolstoj 11. sz. Wickl Alajosné. (3129)

Házvezetőnőnek menne keresztény özevgy urinó, perfect háziasszony. Vidék-re is megy. Cim a timisoarai kiadóban. (3130)

Intőzői állást keres római katolikus, nős gyermektelen 51 éves, hadmentes okleveles gazda. Cim: Ing. Janatka, Lugoj (Lugos). Str. Caragiale 22. (3294)

Mérlegkészítési munkálatokra ajánkolk főlkönyvelő, szerény díjazásért. Timisoara, telefon 14-15. Délelőtt. (7457)

Nyugodt természetű idős ember, orvos, vagy orvosnő mellé mint asszisztens ajánkolkzik. Beszél román, magyarul és németül. Cimeket Rudolf Mossehoz, Arad, Str. Eminescu 8. (1027)

Gaudent, hosszú gyakorlattal, állást keres, malacnevelésben és hizlalásban specialista. Cimeket „Azonnal” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (3152)

Segédkönyvelői, pénztárkezelési vagy egyéb irodai, esetleg csak délutáni kiegészítő állást keresek, vagy betársulnók közreműködéssel 60—80 ezer lelei üzletbe, vagy üzembe. Szives megkereséseket „Keresztény” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (3154)

Szakképzett gazda, aki megfelelő jártassággal bír a gazdaság modern vezetése terén, nagyobb birtok kezelését elvállalná. Százalékért, vagy fixfizetésért. Ajánlatokat „Diplomás gazda” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (3156)

Lakás

Külső szobát keres egyedülálló férfi. Cimeket kérek Timisoara 28-10. telefonszám alá leadni. (7456)

Kiadó butorozott szoba, ágynemű nélkül, fürdőszobahasználattal magányos urinak. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (1037)

Egy, esetleg két butorozott szobát, konyha- és fürdőszobahasználattal keresek azonnalra, lehetőleg modern házban. Ajánlatokat kérem a táblai foggyézség irodájában (Palatul Deputatilor, et. I., camera 40) leadni, Timisoara. (7050)

Oktatás

Szabásznati tanfolyam nyílik meg január 15-én, női és férfiruha, valamint fehérneműket szabásában, a szabásznati szakintézetben, azelőtt országos szabásznati akadémia. Haas Hermann, okl. szaktanár vezetése alatt. Piata Unirii 5 (3288)

Német, francia órák, correpetálás. Esti német tanfolyam hétfőn, csütörtökön, fél 8-tól fél 9-ig. Jelentkezni délután 4—8-ig. Várnay, Arad, Piata Mihai Viteazului 10. I. emelet, 3. (4678)

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyeget, íróasztalokat, varró- és varrógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Percellánok és dísztárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75 (4250)

37 cm magas, barna box fűzős cipő, rácskötött „Colombus” korszolyával eladó. Timisoara I., Bulev. Diaconovici Nr. 8/b. I. emelet, 4. Megtekinthető: délután 1—4 óra között. (3101)

Gyógyszertár, berendezés, (teljes) áruval, vagy anélkül eladó. Cim. Rudolf Mosse-nál, Arad. (4691)

Hanomag Diesel-aktor, 8-as. Első Magyar Gazdasági cséplővel, eredeti és átalakított magánjárók, Elevator eladó. Gőz- és traktoros garnitúrákat vesszünk. Cséplőgépeket átalakítunk a legújabb típusra, hercepséplésre is. Törék-rázó és szalmarázó tengelyeket készítenk. Suc. Miniusz és Pohr-gépműhely, Timisoara, III., Str. Radulescu 3, telefon: 32-96. (3103)

Varrógépet és kerékpárt veszek. Sambura, Arad, Calea Banatului 12. (1010)

Tiszta magyar puli

kölyökkutya eladó. Arad, Strada V. Stroescu 11. szám.

Eladó cséplőgarnitúra 6-os Máv-golyos-csapággal, perfekt, üzempékes, 15.000 számú, Hanomag W. D.-aktor 29. típusu, 550.000 leiert. Dégi Mihály, Tormac. (3296)

Gyermekkocsi, sötétkék, kifogástalan állapotban és egy szánkó eladó. Hauptmann, Timisoara II., Str. Noua 23. szám (3140)

Kocsibunda (női és férfi) kifogástalan állapotban, jutányos áron eladó. Timisoara II., Str. Petru Tegel 1. szám, I. emelet, 6.

Füladók új, elsőrendű, nem használt hálószobák. Timisoara IV., Str. Cameliei 30. szám. (3135)

Flegáns díofa kombinált uriszoba, ebédlő, háló, perzsák és perzsakabát sürgősen eladó. E. Fischhoff, Timisoara I., Bulevardul Regele Mihai I. 6. szám, I. emelet, 7. Telefon 18-09. (3152)

Korcsolya 42—44-es cipőre szerelhető, Hudora márka, kittingó karban 1200 leiert eladó. Arad, Biv. Elisabeta (voit Carol) 18. (1029)

Egy uri szán eladó. Arad, Str. Mos Ajuns 19. (1033)

Literes-üvegeket veszek 15 lei drbiát. Arad, Str. Nicu Filipescu 16. (1926)

Egy meghajtásos ventilátor eladó. Cim. Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (1031)

Pénteken, 1942. január 2-án, délután 3 órakor volt

Kleinhändler A.

az Aradi Tekstíliipar Részvénytársaság elhunyt igazgatójának

temetése az aradi (rég) zsidótemető halottasházából.

Arad, 1942. évi január 1.

Jóhangu pianinót, esetleg rövidzongorát bérbe keresek. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérek. (4707)

Önálló kereskedő aktív vagy csendes társat keres 200—500 ezer leigi. Vallás nem számít. „Biztos” jellegre cimeket Rudolf Mossehoz, Arad. (1015)

Mindennemű kereskedelmi ügyletet közvetítünk.

Áruk vételét és eladását eszközöljük.

Agencia Generala de Comerț,
Arad, Str. Horia 2. Telefon 25-61

Ebédők, hálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágycs szekrények stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timisoara IV., Piata Kütt 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyeget, varrógépeket, stb. Magas árat fizetünk. (3293)

Hismaster-patephon, 200 kgr-os mérleg, gyapjuszőnyeg, ebédlőbutor, vaskályha olcsón eladó. Timisoara IV., Str. F.öbl 36. II. em. 25. (3159)

Sí-, vagy korszolyabakkancs és ruha eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. (1043)

Jólménő vendéglő, étterem és kávéház Orsován, a Popovics-féle, eladó, vagy leltárral hosszabb időre bérbeadó. Szükséges tőke 100—150.000 lei. Bővebbet ugyanott. (3051)

Koncerthegedű, „Stradivari”, sürgősen eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. (1936)

6. H. P. Hoffher—Schrantz-magánjáró cséplőgarnitúra, becséplésre alakított, az összes felszereléssel eladó. Lidolt Károly, Lipova (Lippa). (3202)

Eladó cseresznyefa-hálószoba, szalon-garnitúra, íróasztal, szekrény és egyéb butor. Cim: Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. (1040)

Stráfkocsi, jó állapotban, 25—30 méter-ráza teherbírással, eladó. Baron-fátelep, Timisoara II., Str. Cogalniceanu 4. Telefon: 44-76. (3160)

Vennék olasz órákat, német órák ellenében. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (1935)

Ímling—Konrad végrehajtási törvényt megvételre keresek. Árat és címet kérek a timisoarai kiadóban leadni. (7450)

Fiatalkorú farkaskutyát keresek megvételre. Értesítéseket: Piszky István, Galvani, Timisoara, Str. Bolinteanu 9. sz. alá kérek. (3157)

Veszek jó állapotban 23—24-es fehér főcipőt. Timisoara. Telefon 31-90. szám (3301)

Egy jól bevezetett pékség a Belvárosban, gépekkel, felszereléssel, lakással, betegség miatt, esetleg iparral, azonnal eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. (1033/a.)

Szepessy mélykocsi és gyermekkosár eladó. Arad, Piata Elena Doamna 13. sz. (1033)

Perzsagallért és muffot, vagy rövidbundát megvételre keresek. Arad, Strada Cuza Voda 48. (1042)

Egy pár majdnem új si-bakkancs eladó. Cim Rudolf Mossenál, Arad, Str. Eminescu 8. (1032)

Ajándéktárgyak, porcellán- és üveg-árakban; jénai tűzállóedények kaphatók

L. Schmidt
sz. Schuster-nél

Timisoara I., Str. Lonovici 3. szám.
Telefon: 22-46.

HATSCHEK-ügynökség
Arad, Bul. Carol 17 (v. 46), telefon 16-33
Telefon: 16-95.

ÁRAK EZREKBEIN!

HÁZAK, 3000: belv. modern bérház — 5500: bérház cca 11 százalék jöv. — 5200: főféri bérház, cca 350 ezer jöv. 3500: üzl. sarokház, cca 6 százalék bto. 3000: belv. modern, emeletes, 2 lakással. — 2500: állomásnál 14 lakásos sarokház — 2000: Központban 4 lakásos 300 öl elfejezhető gyümölcsös. — 1700: sarokbérház, 1 nagy, 3 kis lakás, 15 parcellára osztott cca 4 hold kert. — 1600: belv. üzletes ház, 8 lakás. — 1580: központban 4, 2 és 1 szobás lakás. — 1500: 2 lakásos új villa. — 1300: belv. 3 bérleményes, cca 96.000 bto hozam. 1100: Jancutérnél félemeletes, 4 lakással. — 900: külv. emeletes modern villa, 2 hold gyüm. — 700: Aradul-nouon 7 szobás. — 650: II. ker.-ben 3 szobás, kert. — 600: II. kerületi 6 teljes lakás, 350 öl gyümölcsös. — 550: új 3 lakás, pince, kert. — 530: főf. üzletes ház, kert. 500: 8 lakás, 36 ezer jöv. — 400: Aradul-nou-on új két szobás gazd. épületek, 800 öl gyüm. — 360: külv. új 3 szobás, nagy kert, pince. 300: III. ker.-i 2 lakásos. — 190: Felsőtemetőnél új 3 lakásos. FOLDEK, TELEKEK. 6700: Timisoarához közel 103 k. h. országoton. községben, I-a szántó, tanyával. — 4000: Aradon, 120 par. 17 k. h. kastély. — 3200: 85 k. h. épületekkel, 30 k. m. — 2400: 80 k. h. épületekkel, Severinmegyében. — 2000: 40 k. h. I-a szántó Aradmegyében. 250: megállónál 155 öl. — 150: Gloriánál, saroktelek. — 100: gradistei főúti telek.

Különléte

Elveszett december 28-án Timisoarán, a IV. kerületi állomás környékén Kri-vátsy Gyula dentist Semeac, iratai. Megtalálóját kérik azt a timisoarai rendőrségen leadni. (3158)

Jól bevezetett fűszer- és terménykereskedés családi okok miatt kiadó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz (1014)

Keresek egy kisebb házat (nem zónában) bérbe, Mehalá, Erzsébetváros, vagy más külváros részén, jó nagy kerttel és melléképülettel. Ajánlatot kérek. Vadász Lajos, Timisoara I., Strada Ady 2. III. emelet, 11. ajtó. (3133)

1000 lei jutalmat

kap az a becsületes megtaláló, aki december hó 19-én a villamos állomásnál elvesztett csomagot, amely hivatalos könyveket tartalmazott, az aradi rendőrségnek, vagy a Radnai Hitelszövetkezetnek átadja.

Cernauti és környékére utazom. Megbízásokat január 9-ig elvállalok. Cim az aradi kiadóba. (1941)

Azonmára kiadó vagy átadó joggal felszerelt, jömeneteli, forgalmas helyen levő trafik. Érdeklődni lehet Arad Biv. Carol I. 28. szám. Ap. 1. szám. (1039)

Találtattott egy drótszörű kutya, fülei sárgák, jobb oldalon két fekete pont. Tulajdonosa átveheti: délelőtt 9-ig és délután 4—7-ig Timisoara, Str. Cernuena 12. szám, Teich Lajos. (3153)

Szép akar lenni?

Használdon KULKA-féle Illiomtejkremet, Illiom-tejszappant és Illiompuvert, három színben. Kapható k zárolag a

Városi
gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

Igazovány - fényképek

a FOTO STUDIOBAN
a leggyorsabban készülnek
Timisoara I., Piata Libertatii 4

Német tűzér pontosan beállítja ágyuját

Nyomatott a Tipografia „Timisoara” körforgógépén, Timisoara